

POSTOJNSKI

105 LET MESTA
POSTOJNA
1909-2014

PREPIH

POSTOJNA
V OSRČJU ZELENEGA KRASA

| oktober 2014 | letnik 8 | številka 45 | ISSN 2232-5298 |

Spoštovane bralke, spoštovani bralci!

Jesen je že dodobra obarvala naravo v pravzaprav najlepše barve celotnega leta, verjetno pa smo si vsi enotni, da je letošnja jesen celo lepša od poletja. No ja, če letošnjemu sploh lahko rečemo poletje. Priznati si moramo, da sploh ni več tistih izrazitih štirih letnih časov in če se je letos zima skorajda brez pomladi prevesila v poletje, lahko pričakujemo podoben prehod tudi v zimo. Če oljkarji in vinogradniki obirajo oljke in grozdje v kratkih rokavih, kar se ne zgodi ravno pogosto, pa po nekaterih podatkih lahko pričakujemo letos ostro zimo.

Kakršnokoli že bo vreme, pa bomo s Postojnskim preprihom tako ali drugače prišli do vaših domov in vam s prispevki s Postojnskega vsak mesec prinesli kakšno urico prijetnega branja in tudi zabave. V oktobrski številki vam ob sicer nekaj manj prispevkov, ker je zadnja številka našega glasila zajela že skoraj vse pomembnejše dogodke v septembru, predstavljamo uspešnega postojnskega športnika. V Zgodovinskem kotičku lahko preberete nekaj o Rakiškem strženu in Rakiškem jezeru, prav gotovo pa smo lahko vsi ponosni na vse nagrajence letošnje akcije Občina Postojna v cvetju, ki jih navajamo v rubriki V središču. Verjamem, da tudi rešitev prejšnje križanke zato ni bila pretežka.

Sicer pa kar obrnite list za listom in se sami prepričajte, da je Postojnski preprih pravzaprav pisan od vas in za vas. Prijetno branje želim in še veliko lepih jesenskih dnevov.

Milan Štulc, odgovorni urednik

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

V letošnjem letu smo se v naši občini lahko veselili številnih pomembnih dogodkov, najbolj pa smo vsi skupaj veseli, da smo do zaključka pripeljali nekatere pomembne projekte. Zelo me veseli, da smo za večino teh uspeli pridobiti nepovratna evropska in državna sredstva, saj so bistveno pripomogla k realizaciji zastavljenih ciljev, ponosen pa sem tudi na to, da je Občina Postojna vedno uspela zagotoviti potrebna lastna sredstva. Ni nujno, da so pomembni projekti samo tisti, za katere je treba odšteti veliko denarja. Prav tako so pomembni tisti, ki zahtevajo manj denarja, so pa za naše okolje in za izboljšanje bivanjskih pogojev izjemnega pomena. Eden takih je projekt Od izvira do štirne, ki ob svojem osnovnem pomenu predstavlja naš odnos do okolja, našo skrb za čisto pitno vodo, za katero se morda premalo zavedamo, kako zelo pomembna dobrina je za naše življenje. Potem je tu tudi akcija

Občina Postojna v cvetju, ki spodbuja prebivalce celotnega območja naše občine k lepi ureditvi okolice hiš, balkonov, vrtov in celo poslovnih objektov. Pri tem me veseli, da se v akcijo vsako leto vključi toliko sodelujočih, ki vam ni vseeno, kakšno je naše okolje, v katerem živimo. Prav naše okolje je odraz naše biti in je zrcalo nas samih. Zato se vam želim tudi na tem mestu posebej zahvaliti in vse tudi pohvaliti. Vztrajajmo na tej poti, saj nas v svetu že dolgo ne prepoznavajo zgolj po Postojnski jami, temveč smo prepoznavni tudi po urejenosti, prijaznosti in gostoljubnosti. To pa so osnovne vrline, po katerih se mora prepoznavati neko turistično območje, kar Postojnsko nedvomno je – v mestu ali na podeželju.

Jernej Verbič,
župan Občine Postojna

Projekt »Od izvira do štirne« uradno dokončan

Milan Štulc

Občina Postojna je pričela izvajati projekt Od izvira do »štirne« v letu 2013, s projektom pa je v Krajevni skupnosti Bukovje obnovila sedem vodnjakov in vodnih izvirov. Vsekakor gre za pomemben poseg za ohranitev kulturne dediščine, ki je nekoč prebivalcem pomenila osnovno oskrbo z vodo. Slovesnost ob zaključku projekta je s svojo prisotnostjo in nagovorom počastil tudi župan Občine Postojna:

»Danes s tem simbolnim dejanjem zaključujemo proces, ki je tekel več let, danes pa nam na ogled ponuja novo pomembno pridobitev tega prostora – obnovljene in prenovljene vodne izvire, ki še kako označujejo in zaznamujejo te kraje.

Vse te lepo in primerno urejene točke ne ponujajo le dodatnih turističnih zanimivosti, ampak istočasno pripovedujejo pomembno in zanimivo zgodbo, ki jo je človek stkal okoli tako pomembne dobrine, kot je voda. Morda nam je v teh časih na trenutke težko razumeti, kako pomembno je imeti izvir čiste vode, saj smo navajeni na samoumevnost čiste vode, ki priteče iz vsake naše pipe. In vendar je voda najpomembnejša, je vir življenja in nujni pogoj vsega živega, kar nas obdaja.

Z uspešnim zaključkom tega projekta pred naše oči prenovljeni stopajo izviri, ki so v preteklosti predstavljali pomembne točke, prava središča, ko so brezplačno človeku podarjali to najbolj nujno od vseh dobrin. Tako kot je bila pomembna nekoč, je voda pomembna danes, zaradi hitrega napredka in nemalokrat našega zelo neodgovornega odnosa pa kaže, da bo pitna voda še veliko pomembnejša v prihodnosti.

Naj izkoristim to priložnost, da se iskreno zahvalim vsem, ki ste sodelovali pri tem projektu ter vam pri tem čestitam za uspešno in kvalitetno opravljeno delo.

Bodimo ponosni, da živimo v krajih, ki so tako bogati z vodo, in v veliko veselje naj nam bo, da to bogastvo sedaj lahko postavimo tudi na ogled.«

Za prenavo vodnjakov se je Občina Postojna odločila na pobudo Krajevne skupnosti Bukovje, gre pa za prenavo sedmih vodnjakov in izvirov, in sicer v naseljih Belsko, Gorenje, Predjama in Bukovje. Projekt obnove »Od izvira do štirne« obsega obnovo vodnjakov in izvirov ter izvedbo učne pešpoti med vodnjaki. Za pridobitev sredstev je Občina Postojna uspešno kandidirala na šestem javnem razpisu za dodeljevanje sredstev iz naslova ukrepa 323 Ohranjanje in izboljševanje dediščine podeželja, ki ga razpisuje Ministrstvo za kmetijstvo in okolje Republike Slovenije. Za celoten projekt je vsa sredstva (nekaj nad 125.000,00 €) zagotovila Občina Postojna, po izkazanih plačanih fakturah pa dobi povrnjenih 85 % sredstev.

»Ko bo urejena tudi pešpot, bo vzpostavljena dodatna turistična ponudba, ki bo turistice, ki obiščejo Postojnsko jamo in Predjamski grad, zadržala v teh krajih še za kakšen dan ali dva. Učna pešpot bo poteka po že obstoječih poteh in bo imela pomembno izobraževalno funkcijo za učence in dijake celotne regije ter širše, saj bo z vsebino o pomenu pi-

rne vode, kraških voda in izvirov pripomogla k okoljskemu ozaveščanju o varovanju izvirov pitne vode kot pomembne dobrine, ki jo premore Slovenija,« je ob tem zapisala Anita Kranjc, pomočnica župana, višja svetovalka za področje urbanizma pri Občini Postojna.

Ob vsakem vodnjaku je postavljena informacijska tabla na tematiko, ki se nanaša na lokalno okolje in vsaka predstavlja določene kulturne in naravne znamenitosti ob poti. Vsi vodnjaki in izviri so obnovljeni v skladu s smernicami Zavoda za kulturno dediščino (torej je šlo za strokovne posege). Obnovljeni so bili obstoječi izviri in vodnjaki, pri čemer so bili le nekateri popolnoma uničeni deli strokovno zamenjani z novimi elementi. Vse vodnjake in izvire sta obnovili podjetji Marmor Sežana d.o.o. in Godina d.o.o..

V krajevni skupnosti Bukovje je zdaj lično urejenih sedem vodnih izvirov in vodnjakov, prav vsi pa se moramo zavedati, kako pomembno je ohranjanje vodnih virov v naravi. Morda pa se bo bistvo tega projekta dotaknilo vsakega izmed nas in nas še bolj spodbudilo k ohranjanju čistega okolja, saj čisto vse, kar onesnažimo na površju, tako ali drugače pride v podzemne vodne vire.

TIC Postojna primer dobre prakse

Anita Kranjc, višja svetovalka župana za urbanizem

Na Občini Postojna smo z velikim veseljem prejeli novico, da je bil objekt TIC Postojna povabljen k dogodku Odprte hiše Slovenije. Poslanstvo svetovne mreže, ki ga izvaja tudi OHS, je približati dobro arhitekturo širšim množicam, uveljavljati odličnost v arhitekturni stroki in visoke standarde v praksi.

»Turistično informacijski center Postojna je zasnovan kot sodoben, prepoznaven in prostorsko privlačen paviljon, ki združuje več funkcij: turistično informacijski center; galerijo in sanitarije. Ima poudarjeno oblikovano enotno zunanjo površino, ki prehaja iz fasade v streho in nadstrešek. Njegovo oblikovanje temelji na upoštevanju načel trajnostne gradnje z izrabo obnovljivih virov (les), obliko in orientacijo. Avtohtoni materiali na sodoben način povzemajo tudi načela notranjsko-kraške gradbene tipologije,« so zapisali pri projektu Odprte hiše Slovenije.

Odprte hiše Slovenije (OHS) so prireditel in največji spletni arhiv izbrane kakovostne, sodobne, inovativne arhitekture in prostorskih ureditev. OHS organizira zavod Afront. Javnosti omogočamo najmanj enkrat na leto brezplačno vodenje po odlični arhitekturi z vodstvi arhitektov oz. arhitekti in drugimi strokovnjaki. OHS so del svetovne mreže *Open House Worldwide*, ki deluje od leta 1992. Poslanstvo svetovne mreže, ki ga izvaja tudi OHS, je približati dobro arhitekturo širšim množicam, uveljavljati odličnost v arhitekturni stroki in visoke standarde v praksi. Mreža *Open House Worldwide* danes združuje 23 mest po vsem svetu, Slovenija pa sodeluje kot celotna država. Prireditve *Open House* privabijo na leto več kot milijon obiskovalcev. Pobuda se je začela v Londonu.

Tudi na ta način se je Postojna še enkrat postavila na zemljevid sveta in tudi na ta način predstavlja določeno avantgardo v Sloveniji.

LJUDSKA UNIVERZA POSTOJNA vabi k vpisu za usposabljanje in pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK) za naslednje poklice:

- Socialni oskrbovalec/oskrbovalka na domu
- Varuh/inja predšolskih otrok
- Računovodja/računovodkinja
- Pediker/pedikerka

NPK – najhitrejša pot do poklica!

Za podrobnejše informacije smo vam na voljo osebno v tajništvu Ljudske univerze Postojna ali na tel. št.: 05/721 12 80.

Odprtje poslovne cone in inkubatorja Veliki Otok

Ivan Žnidaršič, pomočnik župana za področje komunalnih dejavnosti

Končana je investicija širitve obstoječe obrtne cone, ki je povečana za 26.000 m², komunalna oprema pa je izvedena na način, ki zagotavlja vključevanje v cono podjetnikom, ki potrebujejo gradbene parcele velikosti od 2.000 do 5.000 m². Seveda pa obstaja tudi možnost delitve parcel in tudi združitve dveh največjih gradbenih parcel v eno parcelo površine nad 8.000 m². Skupaj s podjetniškim inkubatorjem pomeni to veliko pridobitev za razvoj gospodarstva na Postojnskem in s tem odpira možnosti za ustvarjanje novih delovnih mest.

Z zaključkom del v tem podjetniškem inkubatorju ter dograditvijo poslovno-obrtne cone, zagotavljamo podjetnikom ustrezno okolje in spodbudo za zagon. Med nami je veliko ljudi z dobrimi idejami, z drznimi zamislimi in z voljo, da jih uresničijo. Na strani nas pa je, da v okviru svojih možnosti zagotovimo za to ustrezno okolje. Z današnjo pridobitvijo smo na tem področju nedvomno naredili še en velik korak.

Vsem, ki boste tako ali drugače svoje poslovanje izvajali na tem prostoru, želim veliko uspeha, veliko poslovnih zmag, še veliko idej in seveda volje ter prizadevnosti, da jih uresničite. Naj vam nova infrastruktura dobro služi, naj vas spodbudi in vam vsaj delno olajša vaše delo. V informacijo pa, da del asfaltiranja ni nezaključen zaradi tega, ker ni denarja, ampak je vsa razpoložljiva operativna zasedena na slovenski avtocesti.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil prebivalkam in prebivalcem vasi Veliki Otok za njihovo potrpljenje, ker so prijazno odstopili del zemljišča, mi pa smo s KS podpisali sporazum, da bodo na novo dobili športno in košarkarsko igrišče,» je v svojem nagovoru povedal župan Občine Postojna Jernej Verbič.

Predsednik Obrtno podjetniške zbornice Slovenije Branko Meh in župan Občine Postojna Jernej Verbič sta s prezevzom traku podjetniško obrtno cono tudi uradno predala namenu.

Slovesnega odprtja so se ob županu Občine Postojna Jerneju Verbiču udeležili še podžupana Boštjan Stegel in Dominik Širca, v. d. direktorja občinske uprave Občine Postojna Robert Ozbič in drugi strokovni sodelavci Občine Postojna, nekateri občinski svetniki, predsednik OPZS Branko Meh in direktor OPZS Danijel Lamperger ter predsednik OPZS Postojna Janez Marinčič in drugi. S kulturnim programom so na pot uspeha novo pridobitev popeljali harmonikarji Glasbene šole Vili Marinšek.

Župan Občine Postojna Jernej Verbič in za njim predsednik OPZS Branko Meh sta poudarila, kako velikega pomena so take pridobitve ne le za lokalne podjetnike in obrtnike, temveč za celotno slovensko gospodarstvo, saj je ustvarjanje ugodnih pogojev za razvoj mikro, malih in srednje velikih podjetij tudi pot do odpiranja novih delovnih mest ter s tem edina garancija za ponovni zagon gospodarstva in ustvarjanja gospodarske rasti. Besede namreč niso dovolj, potrebna so dejanja. Občina Postojna pa je prav v najtežjih trenutkih zmogla dovolj modrosti in poguma, da je poskrbela za zagotovitev takih ugodnih pogojev

»Veseli me, da danes s tem simboličnim dejanjem odpiramo nove možnosti napredka, dajemo nove priložnosti in ustvarjamo še boljše pogoje za razvoj. Današnji svet je svet hitrih odločitev, konkurenčnih prednosti, je svet znanja, veščin in poguma. Za uspeh ni dovolj le ideja ali delovna vnema – ugoditi je potrebno veliko zahtevam, ki na koncu privedejo do zelenega cilja.

Gospodarstvo kot pomemben dejavnik razvoja vpliva tako na socialno okolje, kulturo in druge segmente kakovosti življenja. To gospodarstvo pa mora imeti možnost izvesti razvojna prizadevanja z vključevanjem vseh socialnih partnerjev, v sodobnem razvoju tudi regije, katere vloga je ustvarjati ugodno okolje za pospešeno rast in razvoj najbolj aktivnega dela gospodarstva (srednja, mala in mikro podjetja). Prvenstveno pa je potrebno ustvariti prostorske pogoje za potrebe gospodarstva za opravljanje poslovnih dejavnosti.

V letu 2007 je Občina Postojna poleg ureditve dela objekta podjetniškega inkubatorja uredila tudi komunalno opremo v poslovno obrtni coni Veliki Otok, ki je obsegala izgradnjo komunalne opreme za območje površine 4,2 ha zemljišča. Ker je bila poslovno-obrtna cona že v celoti zasedena, je bilo nujno pristopiti k zagotavljanju dodatnih površin za potrebe obrti in gospodarstva. Razširitev poslovno-obrtne cone Veliki Otok je bila nujna in najugodnejša rešitev, ki se je ponujala kot možnost dograditve že izvedene komunalne opreme v prvi fazi opremljanja poslovno obrtne cone Veliki Otok ob istočasni dokončni ureditvi obstoječe poslovne cone. Ob tem se je ponujala možnost sofinanciranja s sredstvi EU za urejanje dodatnih površin podjetniškega inkubatorja.

Občina Postojna je tako že v letu 2011 pričela s potrebnimi aktivnostmi za izvedbo razširitve obstoječe poslovno obrtne cone Veliki Otok in urejanja podjetniškega inkubatorja. Tako je bil v letu 2011 izdelan idejni projekt in umestitev poslovno-obrtne cone v prostor, v letu 2012 pa je bila izdelana tudi kompletna projektna dokumentacija in pridobljeno gradbeno dovoljenje, v tem letu pa so bila pridobljena tudi sredstva Evropske unije Evropskega sklada za regionalni razvoj za sofinanciranje obeh projektov v višini nekaj nad 835.000 €.

V podjetniškem inkubatorju je bilo poleg ureditve prostorov površine 725 m² vgrajeno tudi dvigalo za prevoz ljudi in blaga.

Dela pri urejanju podjetniškega inkubatorja je izvajala družba Makro 5 s podizvajalci, urejanje poslovno obrtne cone pa je izvajala družba Pirnat d.o.o., s partnerji HIP Plus d.o.o., IMP tehnologija vode d.o.o. in Leka d.o.o..

V letošnjem letu so bile poleg opremljanja nove cone izvedene v asfaltni izvedbi tudi preostale povezovalne javne ceste v obstoječi poslovni coni.

Vrednost vseh vlaganj v poslovno-obrtni coni Veliki Otok znaša **1.356.000 €**.

Okvirne vrednosti po objektih:

Inkubator.....	501.500,00 €
POC.....	768.000,00 €
Stara cona.....	86.500,00 €

Ureditev komunalne opreme Prestranek–Rakitnik

V maju mesecu pričeta dela na urejanju komunalne opreme ob državni cesti se po izvedbi kanalizacijskega omrežja od Rakitnika do Matenje vasi nadaljujejo z urejanjem kompletne komunalne infrastrukture skozi naselje Matenje vas. Dela v naselju Matenje vas zajemajo ureditev kanalizacijskega omrežja za odvajanje komunalnih in padavinskih voda, ureditev dotrajanega vodovodnega omrežja in kabelske kanalizacije za potrebe elektroinstalacij z ureditvijo ceste skozi zahodni del naselja Matenje vas.

Namen investicije je ureditev povezovalnega kanalizacijskega omrežja za odvajanje komunalnih odpadnih voda od naselja Prestranek do naselja Rakitnik z ureditvijo padavinske kanalizacije v delu naselju Matenje vas, ureditev dotrajanega povezovalnega vodovodnega omrežja od naselja Prestranek do naselja Rakitnik, ureditev pločnikov za pešce ob glavni državni cesti v delu naselja Prestranek in Matenje vasi ter sanacija ceste po izvedbi komunalne infrastrukture v Matenji vasi in pločnikov ob državni cesti.

Investicija bo pomembno prispevala k zmanjšanju vodnih izgub in zagotavljanju neoporečne pitne vode ter varne oskrbe s pitno vodo na vodooskrbnem območju občin Postojna in Pivka, zmanjšanju obremenjevanja okolja z odpadnimi vodami ter k zmanjšanju onesnaženja vodotoka Stržen in posledično reke Pivke, Postojnske jame in porečja Ljubljaniče.

Izvedba investicije poleg tega pomeni vlaganje v bolj kakovostno življenje občanov, omogočanje in zagotavljanje trajnostnega razvoja, skladnega regionalnega razvoja ob ohranjanju poseljenosti podeželja in pospeševanje turizma.

Občina Postojna je za potrebe ureditve komunalne opreme na portalu javnih naročil dne 26. 6. 2013 objavila javni razpis za izbiro izvajalca del za izvedbo GOI del in za izvedbo javnega naročila podpisala pogodbo z najugod-

nejšim ponudnikom družbo Levar d.o.o., ki izvaja dela v sodelovanju z družbo Imos – LIT, d.o.o. Instalacijska dela na urejanju vodovodnega omrežja izvaja javno podjetje Kovod Postojna.

Skupna vrednost investicijske naložbe znaša 587.329,00 €.

(Ivan Žnidaršič, pom. župana za področje komunalnih dejavnosti)

Sanacija lokalne ceste Mala Brda

Sanacija lokalne ceste Mala Brda je zajemala izvedbo meteorne kanalizacije z drenažno kanalizacijskimi cevmi, kompletno novo javno razsvetljavo, ločeno od NN javnega omrežja, in asfaltiranje cestišča v dolžini približno 500 m. Predvidena cena investicije je 85.500,00 €. Izvajalec del je bil CPG d.d. Nova Gorica. *(Pavel Jazbec)*

Most Velika Brda – Škule

Lično je obnovljen tudi več kot 100 let star most na makadamski cesti od Velikih Brd proti Škulam, in sicer v skladu z vodarskimi zahtevami, s kamnom obložen most pa je odlično umeščen v naravno okolje. Vsa sredstva za obnovo je zagotovila Občina Postojna.

»Občina Postojna v cvetju 2014«

Milan Štulc

Komisija za ocenjevanje je izbrala nagrajence za najlepše urejen vrt, balkon, kmečki vrt in okolico poslovnega objekta

seбно veseli, da je ta akcija stalnica v naših krajih, da vsako leto prepoznava tiste najuspešnejše, obenem pa spodbuja in nagovarja vedno nove, da se pridružijo temu skupnemu cilju.

Iskrene čestitke vsem letošnjim nagrajencem ter iskrena zahvala vsem za vaš doprinos k urejenemu videzu naših krajev. Naj vam bo nocojšnji večer zahvala, a tudi spodbuda za naprej.

Prav tako naj se zahvalim tudi vsem, ki skrbite, da akcija Občina Postojna v cvetju ohranja svojo energijo in elan ter s tem uspešno izpolnjuje svoje poslanstvo.»

Slovesna podelitev nagrad in priznanj v Kulturnem domu Postojna se je začela z uvodnima plesnima točkama Baletnega društva Postojna in nastopom Vokalne skupine »Slavna«, nato pa je na oder stopil župan Občine Postojna Jernej Verbič in nagovoril vse prisotne.

»Dobrodošli na prireditvi, ki že vrsto let tradicionalno zaključuje topel del leta in nagraduje tiste, ki skozi pomlad, poletje in jesen skrbijo za urejeno okolico in lepo podobo ne le svoje doma, ampak tudi širše. Urejenost se prične pri majhnih stvareh, prične s skrbnostjo in željo biti v lepem in skladnem okolju. Za dosego tega niso vedno potrebna velika dejanja ali obsežna finančna sredstva in to je tisto, kar ta akcija dokazuje vsako leto posebej.

Ko uredimo svojo bližnjo okolico, nemalokrat s svojim zgledom damo spodbudo tudi svojemu sosedu, z vsakim naslednji korakom pa skupno ustvarjamo urejenost na našem celotnem področju. Prav zato me še po-

S kratkim nagovorom oziroma predstavijo letošnje akcije in dela komisije za ocenjevanje je vse prisotne pozdravila tudi predsednica Komisije za ocenjevanje Anita Kranjc, sledila pa je podelitev nagrad in priznanj.

Komisija je med vsemi sodelujočimi nagradila (po kategorijah):

Najlepše urejen vrt:

- 1. mesto:** Marija Vadnjal, Dilce 15, 6230 Postojna
- 2. mesto:** Milena Markovič in Nardo Stegel, Koče 18, 6258 Prestranek
- 3. mesto:** Ana Posega, Mala Brda 9, 6225 Hruševje

Najlepše urejen balkon:

- 1. mesto:** Bernarda Požar, Veliki Otok 17a, 6230 Postojna
- 2. mesto:** Helena Poljšak, Ulica 25. maja 36, 6258 Prestranek
- 3. mesto:** Alenka in Rado Bandel, Tržaška 60, 6230 Postojna

Najlepše urejen kmečki vrt:

- 1. mesto:** Marija Mejak, Goriče 21, 6230 Postojna
- 2. mesto:** Mimica Žitko, Planina 123, 6232 Planina
- 3. mesto:** Florjana Leskovec, Vegova ulica 6, 6230 Postojna

Najlepše urejen poslovni prostor:

- 1. mesto:** Gozdno gospodarstvo Postojna, d.d., Vojkova ulica 9, 6230 Postojna
- 2. mesto:** Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna, Tržaška cesta 36, 6230 Postojna
- 3. mesto:** Kemična čistilnica Grže d.o.o., s.p., Ulica Franca Smrduja 1, 6230 Postojna

Podeljena je bila tudi **Posebna skupinska nagrada za celostno ureditev večstanovanjskega objekta in vzorno cvetlično okrasitev balkonov** na Kidričevem naselju 3 v Postojni. Stanovalci Kidričevega naselja 3, 6230 Postojna so: Andrej Vatovec, Greta, Nina in Damir Jadrič, Božica, Anđela, Alen in Mirsad Kahteran, Erika in Robert Kovačič, Milena Pleško, Janko Marinšek ter Martina in Mitja ter Suzana Pranjič.

Večer so zaokrožili Ljudski godci iz Ilirske Bistrice »Volk Folk«.

Kolaž dogodkov

preteklega meseca

Iztekli so se letošnji četrtkovi večeri pod kozolcem ↓

Pod kozolcem toplarjem so v septembru v organizaciji Turističnega društva Pudgura izvedli še zadnji četrtkovi večer v tem letu. Tokrat je dobra poznavalka dreves Špela Habič predstavila vaške lipe in zgodbe izjemnih dreves. Zbralo se je lepo število obiskovalcev, ki so z zanimanjem sledili zgodbam dreves v sliki in besedi. S pomočjo oblikovalke večera so se поблиže spoznali iz izjemnimi drevesi v Sloveniji in predvsem v Pivški kotlini in izvedeli marsikatero zanimivost o njih. Zelo dragoceno pa je bilo opozorilo, kako ravnati s starimi drevesi, kako skrbeti zanje in na kaj moramo biti pozorni pri zasaditvi mladih dreves. Ob zaključku letošnjih četrtkovih večerov pod kozolcem v Turističnem društvu Pudgura z zadovoljstvom ugotavljajo, da je bila zamisel prava in da so jih ljudje lepo sprejeli. Popestrili so poletje v Pudguri in s svojo raznolikostjo ponudili za vsakogar nekaj. *(TD Pudgura)*

Jesenski potep TD Pudgura →

Zadnjo soboto v septembru smo se člani TD Pudgura zbrali za prijeten potep po majhnem koščku sosednje občine Pivka. V Slovenski vasi je bil v lanskem septembru odprt Ekomuzej pivških presihajočih jezer. Muzej je nastajal istočasno z obnovo naše zbirke na kozolcu. Bili smo navdušeni nad tem, da so na tako majhnem prostoru uspeli poljudno predstaviti toliko zanimivosti o kar sedemnajstih pivških presihajočih jezerih in živalskem ter rastlinskem svetu ob njih. Da smo lahko razumeli njihovo nastajanje in izginjanje, smo s pomočjo vodičke zavrteli posebno mlinsko kolo. Muzej je poln modernih pristopov za bolj zanimivo predstavitev posameznih dejstev, kar ga naredi zanimivega tako za otroke, mladino in tudi za starejše obiskovalce. *(Vida požar, TD Pudgura)*

CamminaTrieste v Postojni ↑

CamminaTrieste, združenje za zaščito pravic pešcev in spodbujanje zaščite okolja, je obiskalo Postojno in Postojnsko jamo. Namen obiska Postojnske jame je promocija te velike znamenitosti oziroma čudeža narave, kot so ga poimenovali obiskovalci. Po obisku Postojnske jame je delegacijo, ki jo je vodil predsednik Združenja CamminaTrieste Sergio Tremul, sprejel tudi župan Občine Postojna Jernej Verbič. Predstavil je občino in Sergiu Tremulu predal protokolarno darilo Občine Postojna. Vsem se je zahvalil za trud, ki ga združenje vlaga za zagotovitev pravic pešcev. Sergio Tremul pa je postojnskemu županu Jerneju Verbiču podaril knjigo o Krasu s posvetilom: *»Ob obisku Postojnske jame prinašamo prisrčne pozdrave vam in prebivalcem občine Postojna v upanju, da bodo lepote Krasa od Trsta do Postojne vedno bolj spoštovane, tako od prebivalcev kot tudi turistov, vse pa z namenom ustvarjanja družbe z večjo odgovornostjo do okolja in po merah človeka. To sporočilo z današnjega obiska bo posredovano WALK 21 v povezavi s svetovnim in evropskim zemljevidom pešcev, pa tudi predsedniku Evropskega parlamenta Martinu Schulzu.«* *(Milan Štulec)*

Tabora Mladi, narava in lovstvo ↑

Letos je Postojnsko-bistriška zveza lovskih družin na osnovi razpisa LZS prvič organizirala dvodnevni in tridnevni tabor. Eden od temeljnih ciljev je bila seznanitev mladih z vlogo, ki jo lahko imajo sami pri ohranjanju narave s pomočjo znanja s področja lovstva. Na razpis tridnevnega tabora se je prijaviilo 22 učencev in učenec od 2. do 9. razreda osnovnih šol Miroslava Vilharja, Antona Globočnika iz Postojne, Prestranka in Pivke. Zaradi števila prijav, ki je presegllo začetna pričakovanja, se je organizator odločil, da raje organizira še dvodnevni tabor, kot pa da nekaj mladih navdušencev za razpisani program zavrne.

Strokovni vodja taborov je bil dr. Branko Peternelj (LD Javornik Postojna), ki je bil tudi vodja tridnevnega tabora ob pomoči Ljuba Stamenkoviča (LD Javornik Postojna) in Igorja Urha (LD Hrenovice). Vodja dvodnevnega tabora je bil Gregor Češarek (LD Ribnica), ki je tudi nosilec predmeta Gospodarjenje s prostoživečimi živalmi na Srednji gozdarski in lesarski šoli v Postojni. Pri organizaciji sta mu pomagala Miroslav Žnidaršič (LD Javornik Postojna) in Peter Bole, ravno tako predavatelj s področja lovstva na srednji šoli v Postojni (LD Prestranek).

Tridnevni tabor je potekal v lovišču LD Javornik v lovskih kočah Golobicevec in Pod Kožljekom. Udeleženci dvodnevnega tabora so bili nastanjeni v lovski koči na Trešni ravni v lovišču LD Prestranek. Nekoliko nam je ponajajalo vreme, a so bili vseeno opravljeni odhodi v lovišče zvečer, zjutraj in preko dneva. Udeleženci so se seznanili z zgodovino lovstva, izvajanjem lova, varovanjem naravne in kulturne dediščine, lovsko kulturo, lovskimi šegami in navadami, vrsto in značilnostmi divjadi, ki živi na območju Javornikov, nalogami in delom lovcev v lovišču preko celotnega leta, prikazom dela in učenja lovskega psa ipd. Zadnji dan so imeli tudi tri delavnice: streljanje z zračno puško, izdelava likovnega in literarnega izdelka. Najzaslužnejšim udeležencem tabora so bila podeljena priznanja in nagrade.

Tako udeleženci kot njihovi starši in organizatorji so bili z izvedbo dveh uspešnih taborov zelo zadovoljni in odločeni smo, da ponovimo program v letu 2015 tudi na območju Ilirske Bistrice ter v obeh srednjih šolah v Postojni. *(dr. Branko Peternelj)*

Popravek

V prejšnji številki Postojnskega prepaha je prišlo v prispevku 60 let delovanja Lovske družine Javornik Postojna do pomanjkljivega navajanja nekaterih govorcev, pravilno pa je sledeče:

»Ob prijetnem druženju so spregovorili dr. Branko Peternelj, starešina LD Javornik Postojna, mag. Aleš Klemenc, predsednik PB ZLD, in župan Občine Postojna Jernej Verbič.«

Predavanje o mobingu ↓

Po raznih krajih naše države se je od četrta, 24. septembra 2014, do danes zvrstilo skoraj 90 tematskih dogodkov, ki so v znamenju gesla letošnjega socialnega tedna »Skoči ven« opozarjali in iskali poti iz konfliktov, pasivnosti, družbene neangažiranosti, črnogledosti in občutkov, da so spremembe na bolje v trenutnih družbenih razmerah nemogoče.

V sklopu te tematike smo v Postojni pripravili predavanje o mobingu – pojavu, ki lahko postane z vidika zdravja zaposlenih in njihove ekonomske učinkovitosti za posameznika, sodelavce in celotno organizacijo velik problem.

Mobing namreč predstavlja dolgotrajno ponavljajoče se ali sistematično, graje vredno, negativno in žaljivo ravnanje ali vedenje, ki je usmerjeno proti posameznikom na delovnem mestu oziroma v povezavi z delom. O tem, kako mobing prepoznamo, kako v takih primerih ravnamo, pa tudi o tem, da vsakega konflikta in graje v povezavi z opravljenim delom ne moremo imeti za mobing, sta v predstavitvi te problematike poudarila Mira in Martin Lenarčič. Ta vedno bolj aktualni problem naše družbe sta predstavila udeležencem dogodka 29. septembra 2014 v Postojni.

Dogodek je bil izveden v organizaciji KŠD Koče in Društva zdravljenih alkoholikov Postojna. Več o socialnem tednu si lahko ogledate na spletni strani: <http://socialniteden.si/> *(Martin Lenarčič)*

Evropski teden mobilnosti ↑

Občina Postojna se je projektu Evropski teden mobilnosti letos pridružila že dvanajsto leto, za njegovo realizacijo pa vedno poskrbi Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Postojna. Skupaj z Združenjem šoferjev in avtomehaničarjev Postojna, predstavniki Policijske postaje Postojna, vrtčevskimi otroki, osnovnošolci in njihovimi učitelji ter prostovoljci SGLŠ Postojna in ŠC Postojna smo se z različnimi aktivnostmi vključili v projekt, katerega cilj je izboljšati ozaveščenost ljudi do zdravja in okolja ter s tem spodbuditi uporabo alternativnih vrst prevoza (hoja, kolo in javni promet). Letošnji slogan ETM »Naše ulice – naše odločitve!« je še posebno zgovoren, saj pomeni, da sami odločamo o tem, kakšne bodo ulice, v katerih živimo in se vsakodnevno zadržujemo. Ali bodo polne pločevine in obdane s škodljivimi izpušnimi plini ali pa bo na njih dovolj prostora za sproščeno sprehajanje in otroško igro. Letos smo tako izvedli naslednje aktivnosti: deljenje letakov na temo ETM, sprehod vrtčevskih otrok po mestu Postojna, prikaz vožnje s kolesi in skiroji po pripravljem poligonu, srečanje otrok s policistom, predstavitev vozila na električni pogon, razstavo likovnih izdelkov na temo prometa, katerih avtorji so učenci obeh osnovnih šol ter številne druge aktivnosti na prostem. (Martina Ivanović, Občina Postojna)

← Učenci širijo glas o nas

Učenci 4. b Osnovne šole Antona Globočnika Postojna (sedaj petošolci) pod mentorstvom Sonje Česnik so se udeležili 12. mednarodnega literarnega natečaja za najboljšo otroško in mladinsko knjigo, ki ga razpisuje mestna občina Schwanenstadt v Gornji Avstriji. Okvirna tema je bila letos: »Podaš se na pot – kako velik je tvoj svet?« Avtorje je usmerjala k ozaveščanju lastnih korenin in identitete ob odkrivanju zakladov pokrajine. Učenci 4. b Osnovne šole Antona Globočnika Postojna so v knjigi Ugankarski sprehod po deželi proteusa kovali uganke o znamenitostih domače pokrajine in jih ilustrirali. Knjiga je prepričala mednarodno žirijo, ki ji je podelila posebno nagrado, morda pa koga pripelje tudi v naše kraje. (Sonja Česnik)

Obnova električnega omrežja po žledu ↓

Obnova električnega omrežja, poškodovanega v žledolomu, poteka pospešeno in po predvideni časovnici. Obnova poškodovanih naprav je obsežna in še vedno poteka, nekatera dela bodo zaključena že konec oktobra.

»Do sredine septembra smo realizirali 65 % v žledu poškodovanih naprav, za kar smo porabili več kot 6 milijonov evrov. Celotna sanacija bo stala vsaj še enkrat toliko. Predvidoma konec oktobra bo končana obnova 110 kV daljnovoda Pivka – Postojna, do takrat pa je Postojna oskrbovana po začasnih daljnovodih iz Pivke in Ajdovščine. Napajanje z električno energijo je na tem področju zelo ranljivo, zato prihaja tudi do občasnih prekinitev ob večjih obremenitvah. Večina sanacije bo zaključena do konca leta, veliko pa bo potrebno urediti tudi v naslednjem letu. Vzporedno s sanacijo pospešeno gradimo tudi povsem nov kablovod 20 kV Pivka – Postojna v dolžini 12 km, ki bo dodatno izboljšal zanesljivost oskrbe z energijo mesta Postojna. Na relaciji Pivka – Postojna so predvidene tudi tri daljinsko vodene in povsem posodobljene transformatorske postaje. Priložene fotografije prikazujejo izgradnjo novega kablovoda 20 kV Pivka – Postojna,« je povedal Žarko Cerkvenc, direktor DE Sežana. (Milan Štulc)

Tekmovanje Gasilske zveze Postojna ↑

Na Studencu je potekalo tekmovanje Gasilske zveze Postojna. Organizacijo tekmovanja je letos prevzelo Prostovoljno gasilsko društvo Studenec. Čeprav je bilo vreme tako kot že vse leto, torej mokro, so se organizatorji potrudili in uspeli tekmovanje izpeljati razmeram primerno. Sicer pa se letos gasilci že vse leto soočajo z vodo v takšni ali drugačni obliki in tako je bilo tudi na tekmovanju, ki ga je zaznamovalo sproščeno vzdušje. Udeležilo se ga je kar 40 ekip iz gasilskih društev, združenih v Gasilsko zvezo Postojna. Skupno je na tekmovanju sodelovalo več kot 400 članov gasilske organizacije, ki v Sloveniji predstavlja najmočnejši sestavni del enot za zaščito in reševanje ter največjo prostovoljno organizacijo pri nas. Z gotovostjo lahko trdimo, da sta letošnji žled in poplave kljub vsej nesreči med mladimi povečala zanimanje za gasilsko dejavnost. Med člani pa sta se timski duh in povezanost enot še dodatno okrepila. Gasilcem na Postojnskem se torej ni treba bati za podmladek, prav tako pa se lahko pohvalimo z visoko usposobljenostjo operativnih gasilcev. Uvrstitve so objavljene na spletni strani www.postojna.si. (Marko Simšič, predsednik GZ Postojna)

»Zlatim maturantom« tudi letos podelili priznanja ↑

Letošnje srečanje maturantov in podelitev nagrad najuspešnejšim maturantom na splošni oz. poklicni maturi 2014 je bilo v petek, 26. septembra 2014, v prostorih Šolskega centra Postojna. Letošnji zlati maturantje so Maja Klačinski, Matic Vodopivec, Ana Hrovatin (vsi trije gimnazijci) in Klavdija Gantar (ekonomski tehnik). (Iz leve proti desni: Maja Klačinski, Matic Vodopivec, Ana Hrovatin (vsi trije gimnazijci) in Klavdija Gantar (ekonomski tehnik))

Novo gasilske intervencijske obleke ↓

Prostovoljnimi gasilskim društvom v Občini Postojna je bilo v uporabo predanih 46 novih gasilskih intervencijskih oblek priznanega proizvajalca Bristol Uniforms iz Velike Britanije. Obleke, ki so krojene po meri posameznega uporabnika, predstavljajo vrh ponudbe gasilskih intervencijskih oblek na slovenskem trgu. Sredstva za nakup gasilskih oblek je zagotovila Občina Postojna iz sredstev, namenjenih za investicije v gasilstvo. Občina Postojna je prostovoljnimi gasilskim društvom financirala nakupe različne gasilske in tudi zaščitne opreme, v sklopu teh nakupov so tudi obleke, ki so zdaj že v operativni rabi. (Klemen Grilj)

Plesalci plesnega kluba Urška Postojna na svetovnem prvenstvu v show plesih ↓

Plesalci plesnega kluba Urška Postojna so se udeležili svetovnega prvenstva v show plesih v mestu Usti nad Labo na Češkem. Ekipa je nastopila pod vodstvom trenerja in koreografa Uroša Siharja, ki je bil tokrat v vlogi trenerja (koreografa) in tekmovalca. Ekipa se je vrnila presrečna, saj so domov prinesli pokal in medalje za osvojeno 1. mesto v disciplini Produkcija, kjer je naenkrat na plesišču nastopilo kar 44 plesalcev. Za svoj nastop so prejeli veliko pohval s strani sodnikov in objektivnega občinstva. Velika pionirska formacija je nastopila v polfinalu in zasedla 13. mesto. Za popoln uspeh je poskrbel trener in tekmovalec Uroš Sihar, ki je zasedel sicer nevhvaležno, a vseeno odlično 4. mesto. Ekipa je imela s seboj navijaško zelo bučno spremstvo staršev. (Marjan Nagode)

Oktober – mesec požarne varnosti

Letošnji oktober je kot mesec požarne varnosti posvečen osebam s posebnimi potrebami. To so osebe, ki odstopajo od pričakovanih značilnosti in zmožnosti, definiranih v določenem okolju, in potrebujejo dodatno pozornost ter skrb. Poudarek bo predvsem na osebah, pri katerih se pričakuje, da so lahko njihove omejitve ovira pri izvajanju ukrepov požarne varnosti.

To so predvsem osebe z motnjami v duševnem razvoju, slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, osebe z govorno-jezikovnimi motnjami in gibalno ovirane osebe. Od takšnih oseb se lahko pričakuje, da imajo težave pri razumevanju in dojetju požarnega reda oziroma pri izvajanju določenih predpisanih nalog. Te osebe težje nadzirajo požarno nevarna opravila, kot sta npr. delo v kuhinji, kajenje v prostoru ipd. Prav tako se težje odzovejo pri določenih ukrepih ob požaru, kot so npr. odkrivanje, obveščanje, gašenje ali evakuacija.

Zaradi omenjenih omejitev je požarno tveganje v stavbah, kjer so prisotne osebe s posebnimi potrebami, precej večje, kot bi bilo sicer. Dodatno tveganje se pojavlja predvsem v nastanitvenih objektih, kjer se osebe s posebnimi potrebami na požar težje odzovejo – največje težave je pričakovati v nočnem času. Za primer gašenja začetnega požara mora biti na objektu zadostno število ustrezno pregledanih, označenih in prosto dostopnih gasilnih aparatov ter notranjih zidnih hidrantov in dovolj veliko število praktično usposobljenih odgovornih oseb za gašenje začetnega požara ter izvajanje evakuacije.

V primeru, da je faza začetnega požara zamujena, je potrebno prioritarno (poleg obveščanja pristojnih služb) organizirati evakuacijo oseb z ogroženega območja na varno mesto. To pomeni, da se začne proces premeščanja oseb s posebnimi potrebami, kar je lahko precej dolgotrajno in oteženo delo. V takšnem primeru je zelo pomembna organizacija dela oziroma koordinacija vseh sodelujočih pri evakuaciji in reševanju ljudi. Namen aktivnosti ob mesecu požarne varnosti je opozarjanje skrbnikov oziroma odgovornih oseb na tovrstne posebnosti v omenjenih objektih ter pregled ukrepov za hitro in učinkovito posredovanje.

(Darko Muhič)

Akcija PGD Postojna v Mesecu požarne varnosti

Prostovoljno gasilsko društvo Postojna bo v mesecu požarne varnosti izvajalo vrsto preventivnih dejavnosti, predvsem v objektih. Za občane občine Postojna smo v oktobru pripravili zanimive akcije opreme za gašenje in sicer:

1. Paket - Požarna varnost v domačem okolju

Paket opreme je sestavljen iz optičnega dimnega javljalnika, na baterije, ki glasno opozarja na dim, požarne odeje, ki je zelo primerna za uporabo v gospodinjstvu ter gasilnika na prašek Total, ki vsebuje 6 kg prahu za univerzalno uporabo. Cena tridelnega paketa je 60 EUR.

2. Gasilnik za manjše vozilo

Gasilnik, ki vsebuje 2 kg prahu je namenjen za manjša vozila do 3,5 t. Namestitev takih gasilnikov v vozila, s katerimi se opravlja dejavnost (tovarna vozila in vozila za prevoz potnikov), je predvidena tudi s pravilnikom o delih in opremi vozil, ki stopi v veljavo s 1.1.2015. Maloprodajna cena gasilnikov je 22 EUR.

3. Sprej za gašenje v gospodinjstvu „Fire delete“

Univerzalni sprej za gašenje, ki je primeren za gašenje požarov v kuhinjah, vozilih, motornih kolesih, itd. Uporaba 400 ml spreja je zelo enostavna. Maloprodajna cena spreja je 19,65 EUR.

Artikle lahko kupite ali naročite v PGD Postojna (tel 05 7262166) ob delovnikih med 8,00 in 20,00 uro. Poleg tega je možno v servisu PGD Postojna kupiti in servisirati tudi drugo opremo za gašenje.

Policijska postaja Postojna z novim komandirjem →

V sredo, 1. oktobra 2014, je na Policijski postaji Postojna prevzel vodenje nov komandir. Dosedanji komandir Gorazd Cimprič je odšel na novo delovno mesto, zamenjal pa ga je dosedanji pomočnik komandirja na isti enoti 40-letni Bojan Žolger.

Župan Občine Postojna Jernej Verbič se je Borisu Cimpriču zahvalil za njegovo delo, novemu komandirju Bojanu Žolgerju pa je čestital in mu zaželel veliko uspeha na novem delovnem mestu. Bojan Žolger je sprejel tudi županovo povabilo na obisk v županovi pisarni.

Žolger se je po zaključeni Srednji policijski šoli v Tacnu zaposlil kot policist na Policijski postaji Ilirska Bistrica. Od leta 2002 do 2004 je bil premeščen na Sektor kriminalistične policije PU Postojna, oddelek za organizirano kriminaliteto, nato pa napoten na izobraževanje na Višjo policijsko šolo Policijske akademije v Tacnu. Po zaključenem šolanju leta 2006 je bil razporejen na delo na PP Ilirska Bistrica in PP Postojna kot policist, nato pa je leta 2008 zasedel delovno mesto pomočnika komandirja na PP Postojna. Po dodatnem izobraževanju ob delu je leta 2010 diplomiral tudi na Fakulteti za varnostne vede in pridobil naziv diplomirani varstvoslovec. *(Milan Štulc, po zapisu Anite Leskovec, predstavnice PU Koper za odnose z javnostmi)*

Sunita Williams v Postojnski jami

V Postojnski jami so gostili posebno gostjo, astronautko slovensko indijskega rodu, Sunito Williams, ki je ena najaktivnejših astronautk na svetu ter drži kar nekaj ženskih rekordov za bivanje in delo v vesolju. Postojnsko jamo je obiskala skupaj z gostiteljema poslovnega obiska Slovenije, prof. dr. Vojtehom Leskovškom in prof. dr. Jožetom Vižintinom iz Inženirske akademije Slovenije. Sumita Williams je po obisku jame povedala, da je bila to prav posebna izkušnja in tudi v spominsko knjigo visokih obiskovalcev napisala, da je počaščena, ker je lahko videla zemljo »od zgoraj in od spodaj«. *(Postojnska jama d.d.)*

STE V STISKI?

Če potrebujete pomoč in bi radi ostali anonimni, nas pokličite!

05 720 17 20

(pon. - pet.: 7.00 - 22.00)

Društvo Tvoj telefon
Prečna ulica 2, 6230 Postojna
e-pošta: tvoj.telefon@siol.net

P.E.S.C.A.

Projekt o vzgoji za zdravo prehrano

Dolores Dolenc, Vodja projekta PESCA na Občini Postojna

Zaključek projekta

Občina Postojna je bila eden od 11 partnerjev projekta P.E.S.C.A., programa čezmejnega sodelovanja Slovenija - Italija 2007–2013. Namen projekta je bil vzgoja otrok in njihovih staršev o zdravi prehrani. Tako smo v sklopu projekta v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo in okolje pripravili regijsko konferenco »Uveljavitev načela kratkih verig v sistemu javnega naročanja hrane in živil v javnih zavodih«, katere namen je bil, da se udeleženci seznanijo s podlago in pogoji za uveljavitev »načel kratkih verig« pri oskrbi javnih zavodov ter tako poskrbijo, da njihovi varovanci uživajo varno in kakovostno hrano, nabavljeno pri lokalnih proizvajalcih. Starše smo povabili na predavanje raziskovalca Antona Komata »Zdravstvena tveganja industrijske hrane – vzroki in posledice motilcev hormonskega ravnovesja«.

Namen projekta je bil tudi izobraževanje otrok o zdravi prehrani in spoznavanje različnih okusov hrane s kongnitivno-senzorično metodo. Na podlagi javnega poziva sta se v projekt vključili Osnovna šola Prestranek in Osnovna šola Miroslava Vilharja, podružnična šola Hruševje. Projekt je na Osnovni šoli Prestranek vodila Veronika Švigelj ob pomoči Erike Gerželj na podružnični šoli Hruševje. V šolskem letu 2013–2014 so otroci 36-krat okušali 6 različnih tradicionalnih jedi, tako slovenskih kot italijanskih. O zadovoljstvu z jedmi je bila opravljena anketa, ki jo je statistično obdelala partnerica projekta Univerza v Ljubljani. Otroci so se udeležili izobraževalne ekskurzije v Mlečni muzej v Kobaridu in obiskali »Kmetijo pri Jernuclevih« v Petelinjah. Maja letos so se udeležili srečanja slovenskih otrok, vključenih v projekt, ki se je odvijal pri partnerju projekta Biotehničnem centru Naklo. Učenci so bili naj-

bolj navdušeni nad delavnicami, kjer so se učili pripravljati jedi iz P.E.S.C.A. projekta in druge jedi. Šolarji so na vrtu Osnovne šole Prestranek uredili vrt, kjer so posadili različno zelenjavo in zelišča ter za ta vrt tudi skrbeli ter zelenjavo uporabili za pripravo jedi. Pod vodstvom Slavice Smrdelj so bile izvedene delavnice o različnih metodah priprave hrane za učitelje in starše.

Projekt P.E.S.C.A. se je uradno zaključil z zaključno konferenco, ki je bila 19. 9. 2014 na gradu Prem. Na konferenci je rezultate projekta na Osnovni šoli Prestranek predstavila Veronika Švigelj, prve dni oktobra pa sem v italijanski Gorici skupne aktivnosti in rezultate projekta predstavila vodja projekta na Občini Postojna.

Za uspešno izpeljan projekt se zahvaljujem ravnateljici OŠ Prestranek Nataši Donev Režek, učiteljicama, ki sta vodili projekt na šolah Veroniki Švigelj in Eriki Gerželj, razredničarkama Liljani Bole in Alenki Slavec Geržina, kuharjem Osnovne šole Prestranek (Sakib Mušić, Ksenija Jelinčič, Irena Spinelli, Majda Kidrič, Erika Bergoč) in Podružnične šole Hruševje (Branka Majkić) za potrpljenje pri pripravi jedi ter vsem udeleženiim otrokom in staršem.

Skupaj z vodilnim partnerjem, Občino Fiumicello, pa se že dogovarjamo za nadaljevanje projekta v naslednji finančni perspektivi.

Aleksej Nikolić

Milan Štulc

Postojna je dala Sloveniji, Evropi in tudi svetu že vrsto uspešnih športnikov, o katerih smo tudi v našem glasilu že pisali. V zadnjem obdobju pa se je s hitrim vzponom iz anonimnosti, kot so pisali nekateri mediji, prebil na raven vrhunskega športnika še en Postojčan. Svojo košarkarsko zgodbo je začel v Postojni, pred nekaj leti pa je začel igrati za sarajevski košarkarski klub OKK Spars, v katerem je bliskovito napredoval in ni naključje, da so ga opazili tudi v slovenski reprezentanci, za katero je Postojčan Aleksej Nikolić kot najmlajši član ekipe zaigral na letošnjem svetovnem košarkarskem prvenstvu. A kot po navadi teža tega intervjuja ne bo zgolj na Aleksejevi športni karieri, temveč ga bomo predstavili bolj kot fanta, ki mu slava ni stopila v glavo in je ostal zvest svojim in družinskim načelom.

Aleksej se je rodil 21. februarja 1995 v Postojni, kar pomeni, da bo prihodnje leto dopolnil okroglih 20 let. Do danes je zrastel do višine 191 cm. Je zelo navezan na svojo družino in se rad spominja otroških dni v domačih logih in družinskega počitnikovanja ob morju. Tudi starša, Jana in David Nikolić, sta ponosna na svoja dva sinova, oba vidna košarkarja. Aleksejev starejši brat Mitja Nikolić je namreč prav tako vrhunski športnik,

ki se mu je udeležba na letošnjem svetovnem prvenstvu izmaknila le za las. Oče David je sam dolgoletni športni, predvsem košarkarski entuziast in nič čudnega ni, da sta ob njem oba sinova že v rosnih letih poprijela za košarkarsko žogo.

Na vprašanje, kakšni so družinski odnosi in na kaj se v tem smislu najprej spomni, Aleksej odgovarja:

»Svojo družino bi opisal predvsem kot sproščeno, vedno pripravljeno na zabavna druženja, na katerih si povemo veliko dobrih vicev in se največkrat nasmejemo do solz, kot se temu reče. Velikokrat se spomnim obdobja, ko smo še vsi skupaj odhajali na počitnice na morje in v moji glavi še vedno zveni tisti pristni smeh vseh družinskih članov.«

Košarkarsko žogo je v roke prijel že takrat, ko je bila ta skorajda večja od njega in ko gleda stare fotografije iz tistega časa, mu je še posebej ljuba ena izmed njih, za katero se sicer ne spomni, ob kateri priložnosti je nastala, mu je pa takoj jasno, zakaj je njegova življenjska zgodba postala ravno košarka.

»Košarko sem začel igrati, če se seveda prav spomnim, ko sem bil star 5 let, pa to ni bil edini šport, s katerim sem se ukvarjal. Takrat sem kar dve leti treniral tudi tenis, v katerem tudi nisem bil slab, vendar sem se kasneje moral

odločiti za en šport. Opustil sem majhno tenis žogico in se odločil za oranžno košarkarsko žogo. Rekel bi, da sta me za to nekako navdušila tako oče David kot starejši brat Mitja. Ko sem ju spremljal in videl, kaj onadva počneta in kaj vse zmoreta in znata, sem ju želel posnemati in kot kaže, je bilo »posnemanje« dobro in odločitev prava,« veselo pripoveduje Aleksej Nikolić.

Zgodba o uspehu obeh bratov seveda ni naključje in je plod trdega dela ter velikega odrekanja najprej v družinskem krogu, nato pa še pri vztrajnem delu z vrhunskimi trenerji. To pa je seveda pomenilo tudi veliko odsotnosti od doma, kar pa družinskih vezi še zdaleč ni niti načelo. Aleksej je kljub natrpanemu urniku profesionalnega športnika in kljub bivanju v Sarajevu neprestano v stiku z družinskimi člani. Kakšen pa je danes odnos z njegovim bratom?

»Z bratom sva nepretrgoma v kontaktu in si veliko pomagava ter izmenjujemo nasvete. Najin odnos je zares odličen in verjamem, da sva zato oba vesela,« ovrže Aleksej vsak pomislek o morebitnem rivalstvu med bratoma, dvema uspešnima košarkarjema.

Kljub aktivnemu ukvarjanju s športom je Aleksej doslej uspešno zaključil vse šolske obveznosti. Obiskoval je Osnovno šolo Miroslava Vilharja v Postojni, nadaljnje šola-

nje pa je bilo že precej odvisno od vse vidnejših košarkarskih uspehov, zato ne čudi, da je šolanje za kemijskega tehnika razdeljeno v več krajev. Prvo leto in pol se je šolal v Celju, nato pol leta v Ljubljani, dokončal pa v Bosni in Hercegovini, kjer je kot kemijski tehnik tudi diplomiral. Ta trenutek je ves predan samo košarki, vendar pa že razmišlja tudi o nadaljnjem študiju.

Čeprav daleč od doma, je v Aleksejevem srcu Postojna neizbrisna. Na vprašanje, kako pomembni so bili na njegovi profesionalni poti začetki v postojnskem klubu, brez oklevanja odgovori:

»Zelo pomembni, saj sem tu začel svoje prve košarkarske korake in tega se ne sme nikoli pozabiti. Veliko dejavnikov je vplivalo na doseganje dosedanjih uspehov, ampak menim, da mi je oče David vendarle najbolj pomagal. Vedno mi je bil na voljo, vedno mi je stal ob strani, še vedno mi veliko pomaga in vedno bo.«

In česa se najraje spomnite iz otroških dni?

»Če gledamo izven iz košarke, so to nedvomno valovi v Baški, če pogledamo na športno sceno, pa prva trojka, ki sem jo dosegel na tekmih.«

Kot za številne druge vrhunske športnike pa je Postojna v profesionalnem smislu tudi za Alekseja Nikolića postala »premajhna«. Pred tremi leti se je tako odločil za odhod v sarajevski klub OKK Spars, v katerem je hitro napredoval in s svojim prihodom tudi bistveno prispeval k uspešnosti omenjenega kluba.

Kako pa to, da ste se odločili ravno za ta klub?

»Za odhod v Sarajevo sem se odločil preprosto zaradi pogojev, ki jih je klub ponujal v danem trenutku in jih še vedno zagotavlja. Ne le na ravni, kakršna je bila ob mojem prihodu, temveč celo vedno bolje. Seveda je bilo sprva veliko dvomov o tem, ali je bila odločitev prava ali ne, vendar mislim, da rezultati na koncu vse povedo.«

Čeprav je Postojna vedno v njegovem srcu in mislih, pa si Aleksej ne more privoščiti vračanja v Postojno vselej, ko bi si to zaželel:

»V Postojno se vrnem mogoče enkrat na sezono, saj časovno enostavno ne zmorem večkrat, čeprav bi si to seveda želel. Tudi to je eno od odrekaj, ki si jih mora profesionalni športnik nadevati v nahrbtnik, če želi zares uspeti.«

Poznavalci pravijo, da ste odigrali eno ključnih vlog pri prvem preboju Sparsa med elito. Bi lahko rekli, da se s klubom dopolnjujete?

»Tako je. Nikdar pa nisem pomislil na to, ali se dopolnjujemo. Tu sem, da treniram in igram in maksimalno izkoristim priložnosti, ki mi jih klub ponuja.«

Udeležba na svetovnem prvenstvu je prav gotovo bogata izkušnja. Kako ste jo doživljali in kako jo podoživljate?

»Da, res je. Rekel bi, da bogata izkušnja na kvadrat. Stati nasproti tako velikih reprezentanc, gledati in igrati proti najboljšim na svetu, to je res zlata vredno. To je velik plus za mojo kariero, pomembno pa je, da zdaj to izkoristim in tako iz dneva v dan še bolj napredujem.«

Kakšne so vaše trenutne usmeritve in kakšne ambicije?

»Trenutno sem član Sparsa in tu sem, da še naprej trdo treniram, igram po svojih najboljših močeh ter tako ekipi pomagam pri izpolnjevanju njenih in skupnih ciljev.«

Prostega časa je, kot je razvidno tudi iz odgovorov Alekseja Nikolića, praktično nič ali pa zelo, zelo malo. Ko pa se nekaj tega le pokaže in Aleksej ne trenira, se največkrat sprošča ob gledanju dobrih filmov, zelo rad pa posluša tudi dobro glasbo. Drugih dodatnih dejavnosti nima, saj je na prvem mestu vedno košarka, ki je ves čas tudi središče njegove osredotočenosti. No, čeprav že dolgo nima časa za druge stvari, je v življenju vendarle našel čas tudi za vzpon na najvišji slovenski vrh. Na Triglav se je povzpel v devetem razredu osnovne šole in tudi na ta posebni dogodek ohranja lepe spomine.

Ob koncu lahko rečemo, da Alekseju res največ pomeni košarka, vendar pa je celo nad tem ena sama ljubezen. Tudi ob koncu intervjuja se je namreč še enkrat pridušal, da mu družina pomeni vse, saj so v vsem skupaj. Pomagajo si v dobrem in slabem, pri vzponih in padcih in to je tudi pot do uspeha, zaključil Aleksej:

»Družina mi res pomeni vse, medsebojna pomoč pa je tudi razlog dosedanjih uspehov. Brez družine ni mene!«

Ob vprašanju, katera pomembna zadeva je na vidiku, pa Aleksej odgovori nekoliko zagonetno:

»Nisem prepričan, vendar mislim, da bodo ob pravem času!«

Karkoli že se bo dogajalo v prihodnosti, mu ob čestitkah za dosedanje uspehe na tej poti želimo vse dobro in uresničitev vseh njegovih zastavljenih ciljev.

Kulturni utrinki

preteklega meseca

←Film o feldmaršalu Borojeviću v postojnskem Kulturnem domu

Svetozar Borojević von Bojna (1856–1920), vrhovni poveljnik soške fronte, edini Slovan s činom feldmaršala v avstro-ogrski vojski, je z dokumentarno-igranim filmom *Feldmaršal Borojević – sledi vojskovodje*, režiserja Jadrana Sterleta, vendarle vsaj nekoliko bolj približan slovenskemu narodu, s predstavitvijo v Postojni pa še posebej Postojnčanom, za katere je Svetozar Borojević von Bojna posebnega pomena. Uvodoma je vse pozdravil in nagovoril predsednik Društva za ohranitev obeležij in praznikov 23. april Postojna Jernej Knific in se zahvalil vsem, ki so omogočili, da je film ugledal luč sveta in tudi Občini Postojna, da je omogočila predvajanje v Kulturnem domu Postojna.

Ob koncu filma je na kratko spregovoril tudi župan Občine Postojna Jernej Verbič: »Marsikdo ne ve, da je bil do leta 1917 Borojević v Postojni, kjer je bilo postajno mesto poveljstva, najstarejši Majlontarji pa še znajo povedati, kako je bilo takrat in vedo tudi, da je bil Svetozar Borojević von Bojna s strani vseh občinskih predstojnikov takrat imenovan za častnega občana Postojnskega,« je dejal župan Občine Postojna Jernej Verbič in se zahvalil Dragu Kodeletu za pobudo, da se Borojevićev lik bolje osvetli, in Občini Miren Kostanjevica in njenemu županu Zlatku Marušiču za posluš in sofinanciranje filma. »Postojnčani smo vam hvaležni in se vam zahvaljujemo,« je poudaril župan Jernej Verbič in med drugim dodal, da je njegova družina Verbič s feldmaršalom Borojevićem družinsko prijateljevala. (Milan Štulec)

»Mala šola dirigiranja«→

Na zaključnem koncertu projekta »Mala šola dirigiranja« sta DePZ Mavrica in VS Slavna, oba pod vodstvom domačinke Jelke Bajec, razveselila zadovoljne obiskovalce v dvorani Doma upokoencev v Postojni. Oba zbora sta izvajala predvsem slovenske ljudske in umetne pesmi, ki so značilne za naše kraje. Manjkala pa ni niti harmonika, ki je pospremila veselo petje. Projekt »Mala šola dirigiranja« je letos potekal že drugo leto zapovrstjo, namenjen pa je izobraževanju pevcev in zborovodij, še posebej na področju vokalne tehnike, dirigiranja, branja partitur in pedagoških metod. K sodelovanju pri delavnicah sta bila kot gostujoča dirigenta povabljeni tudi znani skladatelj, profesor in dirigent Walter Lo Nigro in prejemnica zlate plakete na mednarodnem pevskem tekmovanju Slovakia Cantat Katja Bajec. Projekt je potekal pod pokroviteljstvom Občine Postojna. S tem projektom DePZ Mavrica le nadaljuje uspešno sezono, saj so v preteklih mesecih pevke pridno prepevale v Bernardinu, na Brezjah pri Cerknici in v Gočah pri Vipavi, izpeljale pa so tudi poletne delavnice v Izoli, kjer so s svojo pesmijo razveselile številne mimoidoče. Načrtov za naprej pa jim tudi ne manjka. (Jelka Bajec)

TEŽAVE Z DROGO? NI ŠE PREPOZNO!

Pokliči: 01/548-03-63 ali 051/339-725

Zavod Pelikan - Caritas
- svetovanje
- zdravljenje (slovenske komune)
- reintegracija

Zavod Pelikan-Karitas
Pomoč odvisnikom in zasvojenim
Liljska 24, 1000 Ljubljana
http://www.pelikan.karitas.si
mail: pelikan@karitas.si

Program sofinancira: **Karitas**

V Postojni je slavilo KD Loški oder →

S podelitvijo matiškov, priznanj za najboljše gledališke stvaritve pretekle sezone, se je v Postojni končalo 53. Linhartovo srečanje, festival gledaliških skupin Slovenije in zamejstva, ki ga pripravlja Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) v sodelovanju z Občino Postojna. Matička za najboljšo predstavo v celoti je prejela KD Loški Oder Škofja Loka za predstavo *Igre* je konec avtorja Simona Graya v režiji Jaše Jamnika. Tako je odločila strokovna žirija v sestavi: igralka in nosilka Boršnikovega prstana Jožica Avbelj (predsednica), igralec Vlado Novak in igralka Ana Ruter, ki si je v treh festivalskih dneh ogledala deset predstav, od tega sedem tekmovalnih.

Žirija je poleg matička za najboljšo predstavo v celoti podelila še tri matičke in dve posebni priznanji. Matička za igro v predstavi *Igre* je konec, avtorja Simona Graya v izvedbi KD Loški oder Škofja Loka, je prejela Tamara Avguštin za vlogo Marianne. Matička za igro v predstavi *Ljubezenske in šaljive slike* al fresco avtorja Joseja Luisa Alonsa de Santosa za vloge Maca, Isabel, Glorie in Žene je prejel Gregor Podričnik iz KD Slovenj Gradec, Studio A. Matička za igro je prejel tudi celotni ansambel gledališke skupine KD Brce, Gabrovica pri Komnu, za uprizoritev *Češpe* na figi avtorja Marjana Tomšiča.

Žirija je podelila tudi dve posebni priznanji, in sicer Sandri Pörš in Boštjanu Lačnu za vlogi gostilničarke Lidije in hišnika Gustija v uprizoritvi *Tokrat res republika* avtorja Aleša Nadajia v izvedbi gledališke skupine KUD Štefan Kovač Murska Sobota.

Linhartovo srečanje je osrednja in najpomembnejše gledališka prireditve v organizaciji JSKD. Srečanje predstavlja izbor najkvalitetnejših predstav slovenskega ljubiteljskega gledališča in je hkrati pregled ljubiteljske gledališke dejavnosti v Sloveniji. Nanj se lahko prijavijo vse slovenske ljubiteljske gledališke skupine, ki delujejo na območju Slovenije, v zamejstvu ali tujini. V sezoni 2012/13 se je za nastop na festivalu na lokalnih ravneh potegovalo kar 131 predstav, kar priča o izjemni vitalnosti ljubiteljskega gledališča pri nas.

Strokovna komisija

53. Linhartovega srečanja pri županu ↑

Pred začetkom 53. Linhartovega srečanja v Postojni je župan Občine Postojna Jernej Verbič v svoji pisarni sprejel člane strokovne žirije: Jožico Avbelj (predsednica), Vlada Novaka in Ano Ruter ter strokovna sodelavca JSKD Urško Bittner Pipan in Matjaža Šmalca. Skupaj so ugotovili, kako velikega pomena je ta festival gledaliških skupin Slovenije in zamejstva, ki že več kot pol stoletja predstavlja ustvarjalni vrh slovenskega ljubiteljskega gledališča.

Razstava »Skulpture in reliefi«↓

V Galeriji Turistično informacijskega centra v Postojni so v organizaciji Občine Postojna in Zavoda Znanje Postojna odprli kiparsko razstavo skulpture in reliefi avtorja Janka Sile. V kulturnem programu otvoritve so nastopili Barbara Magajna – sopran, Miran Žitko – tenor in Snježana Pleše – klavir. Ob tej priložnosti je vse pozdravil in razstavo tudi otvoril župan Občine Postojna Jernej Verbič in jo k ogledu pospremil s tankočutnimi besedami:

»Vselej smo veseli, da lahko gostimo pri nas tudi umetnike iz drugih občin ter tako utrjujemo vezi z ljudmi in ustvarjalci, ki prihajajo od drugod, obenem pa prinašajo nove vsebine in lepoto svojih stvaritev tudi med nas. Verjamem, da nas vse to dela boljše, nas povezuje in obenem plemeniti naša srca. Danes odpiramo razstavo, katere osnova je les kot eden osnovnih naravnih elementov in že tisočletja človekov zaveznik. Les je vedno živ, spreminja pa se tudi takrat, ko je na videz trden kot skala. In prav v lesu je našlo umetniški navdih že veliko ustvarjalcev. Tokrat imamo priložnost, da stojimo med lesenimi skulpturami in reliefi avtorja Janka Sile, ki nam nudijo dodatno estetsko dimenzijo. Ko jih opazujemo, nas vabijo, da jih lahko občudujemo z otipom in pogledom. Ko se ozremo po umetninah, opazimo, da je Janko Sila velik esteta in odličen opazovalec lepega.«

Razstava bo na ogled do 3. novembra 2014. Vstop prost!

Rakiški stržen in Rakiško jezero

Drago Šabec

Po drugi svetovni vojni so uradno poimenovali in evidentirali površinske vode tudi v Pivški kotlini. Potok v Rakitniku so poimenovali in evidentirali kot Stržen, jezera v Rakitniku pa ne.

Na pobudo in predlog Rakičana s podporo rakiškega predstavnika v Krajevni skupnosti Prestranek in njenih svetnikov je vladna Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen marca letos preimenovala potok Stržen v Rakiški stržen ter poimenovala jezero v Rakitniku kot Rakiško jezero in ga evidentirala v Registru zemljepisnih imen. Potok je tako bolj razpoznaven, saj so na Notranjskem še trije potoki z imenom Stržen, ki niso uradno evidentirani, jezeru pa so priznali ime, obstoj in s tem varstvo v skladu z Zakonom o varovanju narave. Jezero z enakim imenom na Rakitni (Rakiško jezero) ni evidentirano.

Opis in problematika potoka in jezera

Potok v Rakitniku je kot Rakiški stržen opisal župnik J. Zabukovec leta 1910. Največji izviri Rakiškega stržena so pod Staro vasjo pri Postojni, njegov pritok pa zbira vodo s travnikov v Logu pod Postojno; vanj se izlivajo pomanjkljivo očiščene odpadne vode postojnske čistilne naprave. Potok teče na jug skozi Rakitnik, izliva se v Pivko in z njo v Postojnsko jamo. Dolg je dobra dva kilometra. Ob strugi so studenci in požiralniki.

Rakiško jezero je leta 1689 opisal J. V. Valvasor. Zapisal je, da je ob vasi »Rakitnig« jezero, ki ni ne veliko ne globoko. Omenil je tudi divje race in nekaj vrst rib. Rakiški trgovec je za časa Italije prodajal razglednice jezera s poitalijančenim imenom Lago di Rachiteni.

Rakiško jezero nastane, ko Rakiški stržen po jesenskem deževju poplavi okoliške travnike in, podobno kakor jezera v Regijskem parku – pivška presihajoča jezera, presahne do poletja.

Most v Rakitniku deli jezero na vzhodni in zahodni del. Skupaj sta dolga približno kilometer, široka pa od nekaj deset do nekaj sto metrov. Večinoma sta plitva, le na nekaterih mestih sta globoka morda dva metra ali več.

Kadar je jezero trajalo še v začetku poletja, smo se otroci v njem kopali in se tam naučili plavati. Pozimi smo se na ledu drsali na doma izdelanih drsalkah. V leseno ploščico z jermeni sta bila vdelana ozka železna trakova, odpravili pa smo se z okovano palico, ki smo jo držali med nogami. Vaščani so sekali led za prodajo, ženske pa so na ledu ob izsekanih luknjah prale perilo. Fantje so na skrivaj lovili ščuke na zanko iz tanke žice na dolgi palici. Dokler v vasi ni bilo vodovoda, smo napajali živino v jezeru, poleti pa v veliki Luži ob vasi. Če se je ta poleti skoraj osušila, so vaščani v vodi včasih lovili ribe. Ob

taki priložnosti je vaški fant ujel skoraj meter veliko ščuko. Pri polni vodi je jezero plovno za čolne. Zlasti takrat je pogled na jezero s cerkvico nad njim privlačen motiv za fotografe in slikarje.

Pod Italijo so strugo potoka skopali in izravnali, z nakopano zemljo pa so zvišali njene bregove. Poseg naj bi preprečil poplave in omogočil kmetovanje. To se ni zgodilo, potok poplavlja kot prej. Kaže, da je odtekanje vode odvisno bolj od vodostaja v Pivki kot od odtekanja vode v požiralnike. Neredko se npr. dogaja, da zaradi visokega vodostaja v Pivki voda v potoku teče »navkreber« proti izviru, kar je vidno z mostu v Rakitniku.

Posegi

V zadnjih desetletjih so jezerske brežine zasipali in na njih gradili. Ob vasi so nanje nasuli veliko materiala in s tem jezero zožili za približno tretjino. Zasuli so tudi dva vaška privoza k jezeru, na tretjem pa so načrtovali napravo za prečrpavanje komunalnih odplak. Zdaj je ta načrtovana na drugem, zasutem privozu. Nekaj požiralnikov so zasuli, a so se spet odprli, kar kaže, da gre morda za estavele. Na požiralnik ob vasi so vzdali betonsko cev, ki omogoča odtok onesnažene jezerske vode v podzemlje le pri visokem vodostaju, ko je umazanija v vodi že razredčena.

Nekoč, ko še ni bilo postojnske čistilne naprave, se je struga potoka poleti osušila in se zrasla s travo in nizkim rastlinjem. Travo na poplavnih travnikih smo kosili za krmo.

Nezaželeni nasledki odpadne vode so zlasti: onesnaževanje travnikov, smrad in komarji v vasi ter zaraščanje struge in njene okolice. Odpadna voda se pomeša z jezersko in ko ta izgine, ostanki odplak prekrijejo poplavne travnike. Trava ni uporabna in jo (posušeno) sežigajo. Usedanje umazanije na travnike tako prispeva k čiščenju Pivke in Postojnske jame.

Odpadna voda je v potoku trajno, tudi poleti, ko izviri potoka usahnejo. Struga in njena okolica sta se zato bujno zrasli s trsjem in drugim doslej neznanim vodnim rastlinjem in grmovjem. Odpadna voda zaradi zaraščene struge v vasi zaostaja in poleti močno smrdi.

Višji svetovalec za investicije U. Pinter je lani na vprašanje o zaraščanju in zasipanju brežin odpisal, da je »dobro, da je potok Stržen čim bolj zaraščen in da teče čim bolj počasi, saj tako rastline in dobre bakterije v vodi porabijo hranila v vodi, še preden ta pride do reke«. Na ta način naj bi se manj hranil preneslo v Pivko in »v jamski

Pogled z vasi na jezero leta 1975; v ozadju Postojna in Sovič

Pogled na zahodni del jezera leta 2010; v ozadju Grobišče in Nanos

Trsje in grmovje na jezerskem dnu; v ozadju Sovič

Degradirano okolje: nasuta brežina, onesnaženo in zaraščeno jezero

sistem«. Glede zasipanja brežin pa: »Prav tako se z ARSO dogovarjamo tudi o ureditvi brežin potoka Stržen ...«

Občina Postojna prenavlja čistilno napravo. Ko bo začela delovati, bo očistila odplake v skladu z evropskimi merili. Tedaj ne bo več večine opisanih nevsječnosti in zlasti ne bo več potrebno pomožno čiščenje Pivke in Postojnske jame z usedanjem umazanije na travnike in z vezanjem le-te na rastlinje. Odveč bo tudi cev, ki uravnava odtok onesnažene vode v Vipavo.

Ostalo pa bo opisano nenaravno zaraščanje.

Postojnski župan Jernej Verbič je lani prejel predlog, da bi to zaraščanje onemogočili s tem, da bi izpust odpadne vode iz čistilne naprave namesto v potok speljali po cevi v bližnji meander Pivke.

Raziskave, opažanja in domneve

Rakiški Stržen je skopo proučen, jezero pa nič.

Hydrologi so ugotovili, da so požiralniki v povezavi z izviri Vipave in vojaškim vadiščem na Počku. Raziskav o rastlinstvu menda ni. Ob Rakiškem strženu, ki je v Projektu Natura 2000, je habitat zavarovanega kosca. Tam so preučevali tudi pojavljanje metuljev.

Nekaj malega o ribah in racah je doslej najbrž napisal le Valvasor. Pozimi so race še vedno številne, takrat so redni labodji, čaplje pa vse leto. Na dimniku »ta večje hiše« nad jezerom je zadnja let gnezdil par štorcelj. Ribe priplavajo v jezero ob veliki vodi iz Pivke in takrat jih je možno opazovati z mostu v vasi. Kakšno leto se na nizkem poplavljenem travniku ob vasi zaredijo krapci. Ko voda odteče, poginjajo. Luže in žab v njej, ki so bile ob poletnih večerih nekoč zelo glasne, ni več. Na spletu piše, da so Rakičani v izviri ob Strženu lovili človeške ribice in jih prodajali v Postojnsko jamo, kjer so jih dobro plačali.

J. Zabukovec je zapisal, da se po nalivih v izviri Rakiškega stržena pojavljajo ribe, iz česar je sklepal, da so ti izviri v povezavi s Cerknjskim jezerom. O zvezi s Cerknjskim jezerom, ki leži približno 30 metrov višje, domnevajo tudi Rakičani: ob lepem poletnem vremenu se je nekolkokrat dogodilo, da se je jezero nenadoma tako izredno hitro napolnilo z rjavo, kalno vodo, da kmetje niso mogli niti pravočasno umakniti sena in senenih kopic in jih je voda odnesla proti Pivki. Sklepali so, da je pred tem močno deževalo na področju Cerknjskega jezera.

Dr. Janja Kogovšek meni, da omenjene podzemne zveze s Cerknjskim jezerom niso izključene, vendar raziskav, s katerimi bi to preverili, še nimajo v načrtu.

Poročanje v medijih

Mediji o potoku doslej skoraj niso poročali. Temu je morda krivo neustrezno delovanje postojnske čistilne naprave v povezavi s Postojnsko jamo.

Opis in sliko zaraščene Stržena je pred leti objavila le etnologinja Gabrijele Brovč. Od maja letos je sklep vladne Komisije na spletni strani Občine Postojna. Ta sklep in sliko zaraščene Rakiškega jezera so 7. maja 2014 objavile Primorske novice.

V kamero ujeti trenutki prve svetovne vojne:

Vojaška suknja

Fotografski ateljeji so imeli med prvo svetovno vojno polne roke dela, kajti vsak »soldat« se je dal, če je bilo le možno, fotografirati v uniformi. Uniforma je bila namreč simbol novopridobljenega družbenega statusa. »Vojaška suknja« je bila potrditev odraslosti, moškosti, poguma in pripadnosti. Vojak je največkrat poziral sam, včasih pa se je pred fotografski aparat postavil skupaj s svojimi vojaškimi sotrpini.

Na fotografiji je 1899. leta rojeni Oskar Knežavrek v brezhibno urejeni avstro-ogrski vojaški uniformi, slikan v neznanem ateljeju leta 1917. Slika v obliki razglednice je poslal svoji sestri domov v Postojno. Oblečen je v pehotno uniformo in ima platnene gamaše. Na vojaški čepici, ki je premišljeno odložena na mizico, je vidna »kokarda« z oznako FJI (Franz Jožef I.).

*Nadja Adam, dokumentalistka,
Notranjski muzej Postojna*

(Zasebni arhiv M. Adam)

Oglasna deska

*Čestitke vsem
septembrskim
novorojenčkom
in njihovim staršem!*

*Vsem starostnikom,
ki ste praznovali
v septembru, kličemo:
"Še na mnoga leta!"*

KOVOD

Izvedba projektov, ki bodo prispevali k ureditvi
čiščenja odpadnih vod, je v polnem teku

**Kovod ohranja
poslovno odličnost**

Bodite takoj obveščeni o vseh morebitnih
motnjah v sistemu!

**Brezplačna storitev
SMS obveščanja**

Kovod Postojna je v iztekajočem se poletnem obdobju aktivno skrbel za projekte, ki bodo dokončno prispevali k ureditvi čiščenja odpadnih vod v občinah Pivka in Postojna. Dela na izgradnji pivškega kanalizacijskega omrežja so namreč v sklepni fazi, aktivno pa poteka tudi izvedba del na obeh čistilnih napravah. Gradbena dela na čistilni napravi Pivka so zaključena, v tem obdobju pa že poteka opremljanje s tehnologijo. Tudi izvedba del na čistilni napravi Postojna poteka skladno s terminskim planom, trenutno so v fazi izgradnje tehnoloških bazenov in prizidka upravne stavbe ter naročanja hidromehanske opreme. V začetku oktobra se je začela tudi obnova vodovoda na cesti Lepena - kamnolom Grič.

Dokaz vseh prizadevanj, aktivne izvedbe projektov in dobrega poslovanja je nedvomno tudi nedavno prejet certifikat Excellent SME Slovenija, ki je bil podjetju Kovod Postojna, d. o. o. podeljen že drugič. Gre za certifikat, ki ga Gospodarska zbornica Slovenije na podlagi evalvacije in bonitetnega poročila podeljuje najboljšim srednjim, malim in mikro podjetjem. Certifikat izkazuje večjo kredibilnost podjetja in podjetje izpostavlja kot primer dobre poslovne prakse. Podaljšanje certifikata za poslovno odličnost podjetju Kovod pomeni potrditev dobrega dela, s katerim bodo nadaljevali tudi v prihodnje in stremeli k njegovemu nenehnemu izboljšanju.

Javno podjetje Kovod Postojna vabi vse občane, ki so dnevni uporabniki pitne vode, da izkoristijo hitro in brezplačno storitev obveščanja preko SMS obvestil.

Prijava na brezplačno prejemanje SMS obvestil je preprosta. Na spletni strani www.kovodpostojna.si desno spodaj, kliknite gumb »Naročite se na obveščanje« in izberite vrsto obvestil, ki vas zanimajo. Na ta način boste kar najhitreje obveščeni o vsem, kar morate vedeti, ko gre za pitno vodo.

Prekinitev dobave pitne vode vas tako ne bo več presenetila, obveščeni boste o vseh vzdrževalnih delih, morebitnih ukrepih prekuhavanja vode in vsem drugem.

Prijavite se v naš sistem obveščanja in pitna voda bo povsem naša skrb!

Vaš Kovod Postojna

Občina Postojna razpisuje
**Natečaj za izbor najboljših fotografij
za izdelavo koledarja za leto 2015**

»Lepote s Postojnskega v vsak dom«

Kandidati naj pošljejo fotografije zanimivosti in lepote našega mesta in podeželja.
(pošljite nam zgolj fotografije, na katerih je prepoznaven motiv naše občine)

PRAVILA IN POGOJI ZA PRIJAVO:

Natečaj bo potekal **med 8. 10. 2014 in 10. 11. 2014.**

Natečaj je odprte narave in se prijavijo lahko vse občanke in občani občine Postojna.

- izdelek je potrebno oddati na CD/DVD-ju po pošti (na naslov Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna, s pripisom »NATEČAJ – FOTOGRAFIJA«; ne odpiraj) ali po e-pošti (obcina@postojna.si).
- Vsaka fotografija mora biti poimenovana na sledeči način: zaporedna št. fotografije; naslov fotografije; ime in priimek avtorja
- izdelku je potrebno dodati besedilo, kjer so zapisani osebni podatki (ime in priimek, naslov, občina, datum rojstva, telefonska številka in elektronski naslov) in kratka predstavitev avtorja
- v primeru mladoletnosti potrebujejo soglasje starša ali zakonitega skrbnika za prijavo na natečaj
- fotografije bodo last udeležencev, Občina Postojna pa bo imela pravico do njihove uporabe tako za objavo v letnem koledarju 2015 kot v morebitnih prihodnjih publikacijah

Razpis je v celoti objavljen na spletni strani
Občine Postojna: www.postojna.si

Azbest

Odstranjevanje odpadkov iz azbesta in priprava na oddajo

V zadnjem članku o azbestu se bomo osredotočili na odstranjevanje odpadkov iz azbesta in pravilno pripravo le-teh za oddajo.

Kadar gre za rekonstrukcijo ali odstranitev objektov in vzdrževalna dela na objektih, instalacijah ali napravah večjega obsega, kjer je prisoten azbest, je celoten postopek odstranitve in primerne končne oskrbe stvar investitorja oziroma izvajalca gradbenih del. Ker se povprečen občan Postojne z odpadkom iz azbesta sooči predvsem pri odstranjevanju dotrajane azbest-cementne kritine (t. i. »salonitnih plošč«), bomo v nadaljevanju predstavili pravilen postopek odstranjevanja in primerne pripravo tovrstnega odpadka na oddajo. Še boljše pa je, če boste odstranjevanje raje prepustili za to usposobljenim podjetjem. Seznam se nahaja na spletni strani Agencije Republike Slovenije za okolje oziroma na naslednji internetni povezavi: **Odstranjevanje azbesta iz objektov in naprav** - http://www.arso.gov.si/varstvo%20okolja/odpadki/podatki/azbest_7_10_2013.pdf.

Postopki pri odstranjevanju azbest cementne kritine

1. Odstranjevanje

- Pred začetkom odstranjevanja je potrebno azbest cementne plošče **zmočiti** z vodo (razprševanje oziroma škropljenje s pršilci z nizkim pritiskom; brizganje je popolnoma neprimerno).
- Pri demontaži plošč je potrebno poskrbeti, da ne prihaja do lomljenja. Prav tako je potrebno elemente (žeblice, vijake, kavlje ...), s katerimi

so bile plošče pritrjene, odstraniti tako, da se le-te ne poškodujejo. Pri odstranjevanju se ne sme uporabljati svedrov, žag ali drugih podobnih orodij. V primeru, da je uporaba orodja neizogibna, so za odstranjevanje primerna ročna orodja ali mehanični pripomočki za obdelavo azbest-cementa z vgrajenimi sesalniki, ki imajo HEPA filtre.

- Plošče se nato dvigne (vlečenje preko robov oziroma drugih izdelkov je popolnoma neprimerno) in spusti s strehe s primernim dvigalom. **V nobenem primeru se plošč ne sme metati s strehe!**

- Po odstranitvi plošč je potrebno strešno konstrukcijo temeljito očistiti. Za to so primerni sesalniki s HEPA filtrom. Dopustno ravnanje je tudi brisanje z mokro krpo. Po uporabi je potrebno takšne krpe zavreči (PE vreča, ki je nepropustno zalepljena in označena z napisom »Azbestni odpadki«).
- V PE vreče je potrebno sprosti odlagati tudi vsakršne odlomljene dele plošč in azbestna vlakna, ki so se nabrala v žlebovih ter odtokih.

2. Priprava in oddaja

- Plošče je potrebno omočiti iz obeh strani in **zložiti** na paletu ter nato **oviti** s polietilensko folijo debeline najmanj 0,4 mm ali raztegljivo folijo v toliko slojih, da je zagotovljena debelina najmanj 0,6 mm.

- Na tako pripravljene palete sme biti največ **1 tona trdo vezanega materiala**, ki vsebuje azbest. Taka paleta je primerna za varno nadaljnje ravnanje; nakladanje – transport – razkladanje – končna oskrba (Slika 1). **Šibko vezani azbestni odpadki** (odpadki, ki se jih oprijemajo azbestna vlakna; izolacijske plošče, lepenka za razne ventile, premazi na stikih vodovodnih in toplovodnih cevi ...) pa morajo biti zapakirani v **nepropustno zaprtih vrečah**, tako da so stiki tkanine oziroma folije **zvarjeni ali zlepljeni** (Slika 2). Za ravnanje z azbestom je obvezna uporaba ustreznih zaščitnih sredstev – **zaščitna obleka, rokavice, maska za zaščito dihal**.

- Odpadke, ki vsebujejo azbest, lahko oddate v Zbirni center Postojna **proti plačilu** (zaščiteni odpadki: **0,1697 €/kg**, nezaščiteni odpadki: **0,1829 €/kg**, DDV je vključen v ceno).

VIRI:

- Uredba o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest (Uradni list RS, št. 34/08) (<http://www.publicus.si/1/wp-content/uploads/2014/05/Uredba-o-ravnanju-z-odpadki-ki-vsebujejo-azbest.pdf>)
- ARSO (Agencija Republike Slovenije za okolje). (2005). Informacija o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest. (http://www.arso.gov.si/varstvo%20okolja/odpadki/poro%C4%8Dila%20in%20publikacije/azbestni_odpadki.pdf)
- Rutar M. (2012). Varno odstranjevanje azbestocementnih plošč (<http://www.zzv-ms.si/si/ekologija-higiiena-hrane/documents/MilkoRutarpredstavitve2012.pdf>)

Obiščite prenovljeno spletno stran www.publicus.si

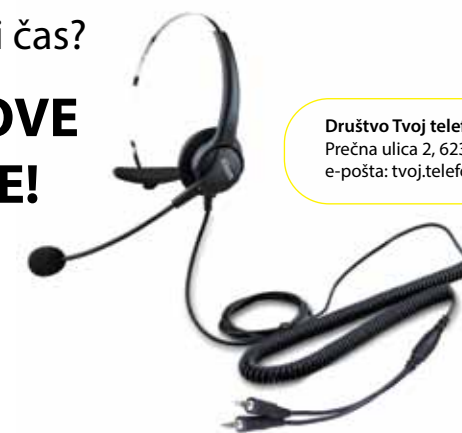

V skladu s Pravilnikom o sofinanciranju ravnanja z azbestnimi odpadki v Občini Postojna, bo Občina Postojna od 1. 1. 2015 oddajo azbestnih odpadkov na zbirni center Stara vas subvencionirana v višini 70%. Občinska uprava Občine Postojna priporoča vsem lastnikom objektov, kritih z azbestno kritino, da čim prej pristopijo k zamenjavi azbestne kritine in pomagajo sanirati okolje ter hkrati izkoristijo subvencijo. Daljši prispevek z navodili in priporočili bomo objavili v novembrskem Postojnskem prepihu.

Bi želeli zares koristno izrabiti svoj prosti čas?

K SODELOVANJU VABIMO NOVE PROSTOVOLJNE SVETOVALCE!

i 05 720 17 20
(pon. - pet.: 7.00 - 22.00)

Društvo Tvoj telefon
Prečna ulica 2, 6230 Postojna
e-pošta: tvoj.telefon@siol.net

Želite **spremljati računovodstvo** svojega podjetja **24 ur na dan, vse dni v tednu**?

Nudimo **brezplačen program za mikro poslovanje** (izdajanje in prejemanje računov, potni nalogi, pregledovanje poslovnih podatkov (dolžnikov, bilanc...))

Skupaj z vami skozi celo leto optimiramo vaše poslovanje.

V računovodskem servisu **CALCULUS** za vas opravljamo **celostne računovodske storitve**, tako za **dooje** kot za **spje**.

Računovodstvo za d.o.o.-je in s.p.-je!

Calculus d.o.o.
PTC PRIMORKA, SI-6230 Postojna
mobile: +386 31 766 800
e-mail: info@calculus.si / skype: mlilavic

Športno dogajanje minulega meseca

Državno prvenstvo v lokostrelstvu »900 krogov« ↑

Na stadionu Gaj v Kočevju je konec septembra potekalo državno prvenstvo po kategorijah in absolutno državno prvenstvo v disciplini 900 krogov. Na tekmovanju je sodelovalo enajst tekmovalcev lokostrelskega kluba MINS Postojna, kar osem pa se jih je vrnilo z medaljami. Miha Godeša (mlajši dečki goli lok) in Nala Jurca (deklince – ukrivljeni lok) sta spet pometla s konkurenco in zmagala vsak v svoji kategoriji. Klemen Godeša je osvojil drugo mesto, četrti je bil Matej Godeša, oba v kategoriji mlajši dečki – sestavljeni lok, na sedmem mestu je pristal Matevž Mulec (mlajši dečki – ukrivljeni lok). V kategoriji članice – dolgi lok je blestela Vanda Natlačen. Z novim državnim rekordom je slavila tako v svoji kategoriji kot tudi v absolutni konkurenci. Najboljše streljanje v kategoriji veterani – dolgi lok je prikazal Mitja Podkrajšek, rezultat pa je bil dovolj tudi za zmago v absolutni konkurenci. Prvič je v svoji lokostrelski karieri do medalje prišel tudi Konrad Jurca in to kar do dveh. V kategoriji člani – goli lok je zasedel drugo mesto, v absolutni konkurenci pa je bil tretji. Tudi Barbara Godeša kar pridno polni svojo zbirko medalj, saj je bila med članicami – goli lok druga, drugo mesto pa zasedla tudi v absolutni konkurenci. Drugo mesto je zasedel tudi Vlado Šivec v kategoriji veterani – goli lok, v absolutni konkurenci pa je zasedel deveto mesto. Med kadeti – ukrivljeni lok je sedmo mesto zasedel Nejc Perko, v absolutni konkurenci pa je bil šestnajsti. (J. K., za LK MINS Postojna)

Postojnski mladi balinarji uspešni v Monaku ↓

Na velikem mednarodnem turnirju v Monaku (U-14) sta za reprezentanco Slovenije nastopila mlada postojnska balinarja Nik Švara in Gašper Povh, skupaj z Žanom Sodcem iz Ljubljane. Z udeležbo 16 najkvalitetnejših svetovnih reprezentanc je ta turnir praktično rangiran kot svetovno prvenstvo. V takšni konkurenci sta osvojila prvi mesti v igri dvojic in v štafetnem zbijanju. Premagala sta vse nasprotnike, v zaključku tekmovanja pa tudi najboljše in zaslužno prejela primerne nagrade. Žan Soddec je natopil v natančnem zbijanju in zasedel odlično 4. mesto. Praktično sta bila mlada postojnska balinarja razred zase. (Pavel Švara)

Pripravljalni košarkarski turnir članskih ekip

V dveh postojnskih športnih dvoranah (OŠ Antona Globočnika in SŠC) je v septembru potekal pripravljalni košarkarski turnir članskih ekip, ki so tik pred začetkom tekmovalne sezone 2014/15. V organizaciji Združenja košarkarskih sodnikov Primorske v dveh skupinah nastopa osem ekip, večinoma primorskih, dve pa sta tudi notranjski. To so: drugoligaš Plama Pur Ilirska Bistrica, tretjeligaši (KD Postojna, Mesarija Prunk Sežana, Cerknica, Pivka in Nova Gorica mladi) ter dva četrtoligaša (Hidria Idrija in Bloke Nova vas). Po dveh odigranih krogih sta v vodstvu s po dvema zmagama Plama Pur in MP Sežana, tudi najresnejša kandidata za končnega zmagovalca druge izvedbe takega turnirja. Postojnčani so pod vodstvom novega trenerja presenetljivo izgubili obe tekmi. (Brane Fatur)

Državno prvenstvo upokojencev Slovenije v streljanju z zračnim orožjem ↑

Na strelišču SD Postojna je potekalo državno prvenstvo upokojencev Slovenije v streljanju z zračnim orožjem. V disciplini zračna puška (razdalja 10 m) je nastopilo 14 moških in 8 ženskih ekip, skupno nekaj več kot 80 strelcev in strelk. Med moškimi je slavila ekipa Maksa Perca Ljubljana (pred Ljubečno in Trbovljami), pri ženskah Škofja Loka (pred Vrbljem in Novim mestom). Domači strelci se tokrat niso posebej izkazali, osvojili so 12. mesto, ženske pa so bile osme.

V posamični konkurenci je pri strelcih zmagal Oto Pok (Slovenj Gradec, 181), najboljša Postojnčana sta bila Karel Baranja (178) na petem mestu in Alojz Muhič na 42. mestu.

Pri strelkah posamezno je zmagala Francka Demšar Mesec (172), najboljši Postojnčanki sta bili Danijela Zamlič (129) na 23. mestu in Ljuba Ceglar (126) na 24. mestu. Na zelo uspeli zaključni slovesnosti, ki je bila v jedilnici Srednje gozdarske in lesarske šole v Postojni, so pokale, medalje in praktična darila podeljevali predsednik DU Postojna Franc Koščak, delegat prvenstva in predsednik športne komisije pri ZDUS Mihael Majerle iz Kočevja ter predsednik športne komisije Južnoprimorske regije Edo Progar. Naj omenimo, da je strelsko državno prvenstvo za leto 2014 odlično organiziralo Društvo upokojencev Postojna, pokrovitelj je bila Občina Postojna oziroma župan Jernej Verbič, za nemoten potek tekmovanja na strelišču pa so poskrbeli v SD Postojna oziroma njihov vodja Marjan Hebar. Ob koncu uspelega celodnevnega druženja strelcev in strelk iz različnih koncev Slovenije je delegat Mihael Majerle dejal: »Organizacija prvenstva je bila na visoki ravni, skorajda vzorna, vse je potekalo, kot je treba, zato ni bilo prav nobene pripombe. Tudi v prihodnje bomo gledali, da domače DU dobi še kakšno organizacijo DP. Morda bo naslednje šahovsko državno prvenstvo.« (Brane Fatur)

Državna prvakinja Možetova, srebro Ceglarjevi in Vetrihu ↓

Igralci Postojnskega bowling kluba Epicenter so se že v začetku tekmovalne sezone odlično odrezali, saj so na Mastersu, ki je bil za ženske v Postojni, za moške pa v Ljubljani, osvojili štiri kolajne. Zlato medaljo je osvojila Jožica Može, srebrno pa Ljuba Ceglar, v moški konkurenci pa je srebro osvojil Jože Vetrih, bron pa Jožko Hlede. (Edvard Progar, predsednik SD Epic)

Vest iz taroka ↓

V Prevaljah so izvedli deveti od 12 turnirjev v taroku za državno prvenstvo posameznikov, kjer sta se letos med zmagovalce že vpisala dva postojnska igralca Žorž in Humar. Humar je bil trinajsti in tudi tokrat najboljši izmed članov postojnskega Epica ter je tako skupaj z Žoržem in Markičem še naprej v igri za državnega prvaka. Povedati pa je treba, da bo zaključni Masters decembra letos v Postojni v hotelu Šport. (Edvard Progar, predsednik SD Epic)

Križanka

Geslo nagradne križanke na osenčenih poljih ter svoj naslov pošljite na dopisnicah na naslov: Glasilo Postojnski prepil, Ljubljanska c. 4, 6230 Postojna, najkasneje do 31. oktobra 2014.

Med pravnimi rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence, ki bodo nagrade prejeli glede na vrstni red žrebanja.

Nagrade poklanja **Studio Celestina** (za koriščenje uslug v Studiu Celestina)

1. nagrada: bon za koriščenje uslug v vrednosti 20 €

2. nagrada: bon za koriščenje uslug v vrednosti 15 €

3. nagrada: bon za koriščenje uslug v vrednosti 10 €

Pravilno rešeno geslo prejšnje križanke: **POSTOJNA V CVETJU**

Izžrebani nagrajenci:

1. Tadeja Oblak
Pivška ul. 4
6230 Postojna

2. Magda Podboj
Planina 172
6232 Planina

3. Karlo Perhavec
Kosovelova ul. 11
6230 Postojna

Nagrajenci prevzamejo nagrade v na Občini Postojna, v sprejemni pisarni.

						AVTOR: MATEJ MISLEJ	MAJHNA, PREPROSTA HIŠA	VEČJI KOS POHIŠTVA	SLOVENSKI STRELEC (RAJMOND)	PUŠČAVA NA SEVERU ČILA
KRIVULJA, KI KAŽE ODNOS MED PROSTORININO IN TLAKOM		ČLAN AKADEMUE	ZADNJA FAZA V IZDELOVANJU	ŠPANSKI NOGOMETNI VRATAR CASILLAS	OSKRBA TRGOVINE Z BLAGOM	KNJIGA ZEMLEVIDOV	MOŠKI PEVSKI GLAS			
ALKOHOLNA MEŠANA PIJAČA								EDI MAJARON NOVINAR BERGANT		
NEMŠKO IME ZA POSTOJNO								KRAVICA		
LESEN POD ZA SUŠENJE ZRNJA						ANGLEŠKI IGRALEC (PETER)				DEL ROKE MED KOLCEM IN ZAPESTIEM
KRATICA ZA ELEMENT				KURIR SLOVENSKI SPELEOLOG (FRANCE)				ČAS TIK PRED NOČJO UPORNIK GUBEC		
RASTLINA NA VLAŽNIH TLEH				VREM. NESREČA PREDNI DEL TELESA V SEDEČEM POLOŽAJU					KARLOVAC	
PISATELJA CANKAR IN TAVČAR						KDOR ZNA OČARATI ČASOVNI TERMIN				
ZABAVNO ODRSKO DELO S SONGI								NEM. SKLADATELJ (CASPAR) NEKD. POSLANEC ČEHOVIN		
ODNAŠANJE PRSTI ZARADI DELOVANJA VODE ALI VETRA										SLANO JEZERO V KAZAHSTANU
KEMIJSKI SIMBOL ZA TANTAL				VINJENA ŽENSKA PRINC IZ MAHABHARATE						
ŽIVINO-REJSKA FARMA V ZDA						REKA V MAKEDONIJI CIRIL KOSMAČ				
MOŠKO OBLAČILO								SNEŽNA KROGLA		
SPOROČILO PO TELE-PRINTERJU								STARA PLOŠČINSKA MERA		

KOLOFON: Postojnski prepil je mesečno glasilo Občine Postojna in je namenjeno obveščanju občanov. • Postojna, oktober 2014, leto izdaje 8, številka 45 • Naslov uredništva: Glasilo Postojnski prepil, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna / T: 041 714 080 / E: postojnski.prepil@postojna.si • Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, pod zaporedno številko 1249. ISSN 2232-5298. • Izdajatelj in založnik: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna • Za Občino Postojna: župan Jernej Verbič. • Uredniški odbor: Milan Štulec (odgovorni urednik), Boštjan Udovič, Biserka Morel, Dolores Dolenc Bajc, Miran Žitko, Brane Fatur • Lektoriranje: Margit Berlič Ferlinc • Oblikovanje: Barbara Kogoj • Fotografije: Foto Atelje Postojna, Milan Simčič, arhiv Občine Postojna, Danica Hrovatin Šabec, Zavod Znanje Postojna, LK MINS Postojna, TD Pudgura, Klemen Grilj, Valter Leban, Postojnska jama d.d., Marjan Nagode, DU Postojna, zasebni arhiv M. Adam, Publicus d.o.o., Pavel Švara, J.K. za MINS Postojna, arhiv PGD Postojna, DE Sežana, arhiv Šolski center Postojna, arhiv LD Javornik, PU Koper, arhiv družine Nikolič, arhiv Drago Šabec • Tisk: Abakos d.o.o., 6.400 izvodov • Glasilo se financira iz sredstev občinskega proračuna Občine Postojna ter iz sredstev oglaševanja. • Avtor nepodpisanih člankov je odgovorni urednik.

DO KOD RESNICA?

* resnica resnica -e ž (i) 1. kar je v skladu s tem, kar je, obstaja: iskati, spoznavati resnico; znanost odkriva resnico; ločevati resnico od neresnice.

Resnica je takšna, da smo v Notranjskem muzeju Postojna pričeli ustvarjati novo stalno postavitev MUZEJ KRASA.

S festivalom Zmaj ma mlade smo 22. 8. 2014 začeli pozitivno in dinamično snovati novo podobo našega muzeja. Na lokalni ravni smo izpeljali flashmob – mini plesno presenečenje z močnim sporočilom, da prihaja resnica. V želji, da se le-ta širi, smo na festivalu sporočilo podajali skozi frizbi.

MUZEJ KRASA je v materinskem objemu Notranjskega muzeja Postojna postal glasnik resnice o krasu. Na vznemirljivi, izobraževalni, svetovalni in intenzivni poti po krasu boste spoznavali in primerjali resnico z bajkami, se spraševali o šegah in navadah ter doumeli, da je resnica tako univerzalna kot subjektivna.

Prišli boste do spoznanj in znanj, ki vam bodo ne samo razširila obzorje, ampak pomagala razumeti, da smo le majčken delček prostranstva, ki ga moramo spoštovati, negovati in širiti. Ker resnice se pač ne da ustaviti.

Muzej krasa s svežo razstavo v Postojni postavlja nove trende druženja lokalnega, nacionalnega prebivalstva in turističnih popotnikov, ki se bodo srečevali na stični točki MUZEJA KRASA in uživali v kulturno, duhovito, kulinarčno in degustacijsko čarobni Postojni.

Razstava, ki je hkrati tudi ogledalo za vse Postojnčane, nas uči razumeti lastno kulturno dediščino, spoštovati svetovno in širiti znanje. MUZEJ KRASA pa medij, ki združuje krasoslovno znanje za male in velike krasoslovce, je stičišče za učenje in druženje ali pa le prostor za počitek.

*Že veste, kakšen je hrošček drobnovratnik?
Ste kdaj sestavljali medvedje okostje?
Poznate pastirsko igro »voukalco«?
Ste že obiskali koralni greben?
Znate v 15 sekundah naštetih vsaj pet kraških jam?*

Še ne? Potem ste toplo vabljeni na razstavo MUZEJ KRASA. Ker spoštujemo običaje, smo za pričetek novega in resničnega izbrali prav december. Pri nas je doma resnica.

JESENSKE PRIREDITVE V OBČINI POSTOJNA

(19. oktober – 15. november 2014)

Datum / ura	Dogodek	Lokacija	Organizator
nedelja, 19. 10. 2014 19.00	LETNI KONCERT Mešanega pevskega zbora Postojna Dirigent: Mirko Ferlan Vstopnina 5 EUR.	dvorana Glasbene šole Postojna	Mešani pevski zbor Postojna
ponedeljek, 20. 10. 2014 17.30	» SILNO VLJUDNA PREDSTAVA « (glasbeno animacijska predstava za otroke) Za otroški abonma »MALI MEDO« in izven. Vstopnina za izven: 6 EUR.	Kulturni dom Postojna	Občina Postojna
torek, 21. 10. 2014 19.30	Paula Vogel: » NAJSTAREJŠA OBRT « (The Oldest Profession) Komedijska Igrajo: Zvezdana Mlakar, Anica Kumer, Marijana Breclj, Alenka Čilenšek, Marinka Štern, Pri predstavi sodelujeta še: Helena Blagne, Peter Srpčič. Samo za abonma!	Kulturni dom Postojna	Občina Postojna
četrtek, 23. 10. 2014 19.00	KONCERT PIHALNIH GODB Sodeluje Postojnska godba 1808 in pihalni orkester Glasbene šole Postojna.	dvorana glasbene šole Postojna	Postojnska godba 1808 in Glasbena šola Postojna
petek, 24. 10. 2014 11.00	KOMEMORACIJA OB DNEVU SPOMINA NA MRTVE Nastopajo Pevski zbor Društva upokožencev Postojna ter recitatorji osnovne šole Miroslava Vilharja in Antona Globočnika Postojna.	pred spomenikom na Trgu padlih borcev	Občina Postojna www.postojna.si in Krajevna skupnost Postojna
sreda, 29. 10. 2014 18.30	Medgeneracijsko PREDAVANJE O GRADU ADELSBERG Predavatelj: Juan P. Maschio Predavanje za vse, ki vedo kaj o gradu in bi o gradu kaj več izvedeli. Vzporedno bodo potekale tudi ustvarjalne delavnice o gradovih.	Ljudska univerza Postojna	Notranjski muzej Postojna in Ljudska univerza Postojna
petek, 31. 10. 2014 22.00	Dobrodelni koncert »ROCKTOBER 2014« za Katarino	Klub glasbe Jazzy, Postojna	Klub študentov občin Postojna in Pivka
sobota, 8. 11. 2014 19.00	Folklorno plesna prireditev »POZDRAV JESENI« Vstop prost!	Kulturni dom Postojna	Srbsko prosvetno društvo Nikola Tesla, Postojna
nedelja, 9. 11. 2014 19.00	Tretji koncert v ciklu gostovanj zborov v Postojni z naslovom » VEČER ISTRSKE PESMI « z gostom oktetom Aljaž iz sv. Antona pri Kopru Prostovoljni prispevki!	dvorana Glasbene šole Postojna	Mešani pevski zbor Postojna
torek, 11. 11. 2014 19.30	Ivan Tavčar: » CVETJE V JESENI « Izvirni slovenski muzikal V glavnih vlogah pejejo in igrajo: Matjaž Robavs, Nina Pušlar, Jure Ivanušič in ostali. Samo za abonma!	Kulturni dom Postojna	Občina Postojna
četrtek, 13. 11. 2014 17.30	» LUNINO KRALJESTVO « (glasbeno - baletna predstava za otroke) Avtorica: Brigita Tornič Milharčič Nastopajo: Baletno društvo Postojna in učenci Glasbene šole Postojna za otroški abonma »MALI MEDO« in izven Vstopnina za izven: 6 EUR.	Kulturni dom Postojna	Občina Postojna
petek, 14. 11. 2014 19.00	» POSTOJNA V ČASU 1. SVETOVNE VOJNE « • socialno in kulturno življenje med 1. sv. vojno na Postojnskem (dr. Dragica Čeč), • predvajanje igrano dokumentarnega filma o generalu Borojeviču (Jadran Strle) • družabno srečanje	avla dijaškega doma SGLŠ Postojna	SGLŠ Postojna
sobota, 15. 11. 2014 10.00	VOKALNA DELAVNICA ZA ŽENSKÉ GLASOVE Namenjena je pevkam začetnicam kot tudi izkušenim pevkam, posameznicam in skupinam. Delavnica bo potekala pod vodstvom profesorice glasbe Mirjam Žgavec. Vaše prijave in vprašanja pošljite na elektronski naslov vsunica@gmail.com ali številko 040/463-773, do 5. novembra 2014. Udeležba na delavnicah je brezplačna. Izvedbo delavnice sta finančno podprla Krajevna skupnost Planina in KUD Planina.	Kulturni dom Miroslava Vilharja, Planina	Vokalna skupina UNICA

Pridržujemo si pravico do spremembe programa zaradi okoliščin, na katere nimamo vpliva.
Dodatne informacije vam nudimo na Občini Postojna. Priporočamo, da program prireditev spremljate na www.postojna.si